

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Beste burgers, beste kiezers,

In juni 2024 nemen jullie een fundamentele beslissing. Jullie zullen de toekomst van onze samenlevingen en onze planeet bepalen. Jullie stem zal bepalen welke richting de Europese Unie de komende vijf jaar op zal gaan.

Er staat enorm veel op het spel. Jullie keuze zal bepalen of we gezamenlijk actie ondernemen om onze levenskwaliteit te verbeteren, de rechten en vrijheden die ons dierbaar zijn te beschermen, en van Europa een drijvende kracht maken voor vrede en rechtvaardigheid overal ter wereld. Het is een cruciaal moment - een keerpunt dat onze toekomst zal bepalen.

We hebben de afgelopen jaren samen veel meegemaakt.

De jongeren die vochten om de klimaatcrisis op de agenda te krijgen, maakten vervolgens de tragische pandemie mee. Ze hebben cruciale onderwijsjaren gemist en hun eerste werkervaringen opgeofferd om solidair te zijn met de samenleving als geheel, wetende dat er hen een moeilijke toekomst te wachten stond.

Nadat de Russen Oekraïne binnenvielen en de oorlogszucht van Poetin zorgde voor een energiecrisis in Europa, kregen vele gepensioneerden en gezinnen het moeilijk om hun huizen te verwarmen.

Vrouwen, de LGBTQIA+-gemeenschap en mensen met een migratieachtergrond werden het slachtoffer van toenemende aanvallen op hun rechten door de opkomst van rechts en extreemrechts in vele Europese landen.

Ondertussen stapelen de kosten van de uitblijvende klimaatactie zich steeds meer op.

In deze tijden heerst er een enorme onzekerheid, zowel over het heden als over de toekomst.

Extreemrechts speelt gretig in op deze angsten om ons terug te slepen in de tijd. Ze zaaien haat en verdeeldheid, en maken mensen die onze steun nodig hebben tot zondebok. Hun oplossingen zijn valse oplossingen. We mogen de onmacht die velen van ons voelen niet laten uitgroeien tot haat, maar moeten de situatie aanpakken door te luisteren en steun te bieden in plaats van wrok te prediken.

De klimaatcrisis is dé uitdaging van onze generatie. Door te bouwen aan een groenere samenleving zullen we ook een antwoord bieden op de onrechtvaardigheid en ongelijkheid die onze samenlevingen polariseren. In tegenstelling tot de conservatieven en extreemrechts, die de huidige problemen willen uitstellen en ontkennen, zullen wij met de nodige urgentie actie ondernemen.

De gevolgen van niets doen worden met de dag heftiger. We weten nu dat hernieuwbare energie de energierekening zal doen dalen, en toch blijven we betalen voor dure fossiele brandstoffen.

Nu we net de effecten van giftige vervuiling op ons lichaam kennen, blijven ze toch gezonde luchtkwaliteit en een veilig milieu ondermijnen.

Nu we net weten dat gezonde voeding voor iedereen toegankelijk zou moeten zijn, blijft het toch een luxe die slechts voor weinigen beschikbaar is.

Nu we steeds meer te maken krijgen met branden en overstromingen, wordt er toch geen actie ondernomen tegen de opwarming van het klimaat en de aantasting van onze ecosystemen.

Bij ons stopt dit slaapwandelen. Wij zetten in op verandering.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Wij beschouwen het niet als normaal dat we van de ene crisis in de andere terechtkomen.

Er bestaan oplossingen. We hebben alleen de moed nodig om te doen wat nodig is.

Daarom bieden wij te midden van al deze onzekerheid en angst een baken van hoop en vastberadenheid.

Om de uitdagingen van deze tijd aan te gaan, heeft Europa een Green en Social Deal nodig.

Wij kiezen voor ambitie. Onze Green en Social Deal zal de klimaat- en milieucrisis aanpakken met de nodige ernst en urgentie. De miljarden die momenteel naar subsidies voor fossiele brandstoffen gaan, zullen we stoppen in duurzame energie, natuur en biodiversiteit. We zullen het overheidsgeld gebruiken voor een gezonder milieu voor ons, en een leefbare toekomst voor onze kinderen.

Wij kiezen vooreen zeker bestaan. Onze Green en Social Deal zal de crisis rondom de toenemende levensonderhoudskosten bestrijden door te investeren in de basisbehoeften en openbare diensten waar we allemaal recht op hebben. We zullen investeren in betaalbare woningen, woningrenovaties en openbaar vervoer om de huurprijzen te verlagen, energierekeningen naar beneden te brengen, en het woon-werkverkeer betaalbaarder te maken. We zijn ervan overtuigd dat je leven van de ene op de andere dag veel minder duur kan worden door eenvoudig en slim te investeren in openbare diensten.

Wij kiezen voor welvaart. Onze Green en Social Deal zal een dynamische en concurrerende economie opbouwen en miljoenen groene banen creëren in de voorhoede van de industrie. We stellen een groot investeringsplan voor om groene industrieën en infrastructuur te financieren in de hele Europese Unie. De groene transitie is geen abstract begrip, maar komt tot uiting in de vorm van nieuwe spoorlijnen, nieuwe fabrieken en nieuwe kansen voor jou en je gemeenschap.

Onze Green en Social Deal gaat hand in hand met een inclusief en democratisch Europa dat de rechten van iedereen beschermt.

Wij kiezen voor vrijheid. We vechten voor een Europa dat een toonbeeld is van democratie, feminisme en mensenrechten. Europa is ons schild, en moet wetgevingsmaatregelen nemen om fundamentele rechten te handhaven en mensen te beschermen tegen discriminatie. We zullen niet rusten totdat alle mensen in Europa hun leven kunnen leiden met volledige zelfbeschikking.

Europa is geen eiland. Ons project voor de EU is onlosmakelijk verbonden met onze inzet om op internationaal vlak te werken aan veiligheid, vrede en wereldwijde rechtvaardigheid.

Wij kiezen voor openheid. We zullen onvermoeibaar samenwerken met partners om een eerlijkere wereld te creëren. We zullen Oekraïne bijstaan in hun strijd om vrijheid. We zullen de oorzaken van conflicten en onrecht aanpakken, en de invloed en middelen van de EU gebruiken om een wereldwijde Green Deal op gang te brengen. We zijn ervan overtuigd dat iedereen, waar dan ook, recht heeft op een veilige en welvarende toekomst.

Samen kunnen we dit bereiken.

Onze groene familie is groter dan ooit. Ze is enorm divers en wijdverspreid, vertegenwoordigd in heel Europa. We zijn verkozen in ministeries en stadhuizen van Letland tot Spanje en Zagreb tot Lyon. Elke dag krijgen we dingen gedaan. Elke dag werken we aan oplossingen, verbeteren we levens en beschermen we ons klimaat en milieu.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Nu is het tijd voor de volgende stap. Het is tijd om de volgende meerderheid in het Europees Parlement te vormen. Het is tijd voor vooruitgang en actie. We kunnen een eerlijkere samenleving en een leefbare toekomst voor onze planeet creëren.

Wij bieden een alternatief voor Europa. Er zijn meer keuzeopties dan de mislukte status quo of extreemrechts. Je kan kiezen voor hoop.

Kies voor een Green en Social Deal.

Kies voor grondrechten en democratie.

Kies voor vrede, mensenrechten en wereldwijde rechtvaardigheid.

Alleen een verenigde Europese groene stem zal ons daar krijgen. Alleen wij zullen klimaatambitie, sociale rechtvaardigheid en bescherming van grondrechten en democratie centraal plaatsen in de Europese Unie.

De geschiedenis leert ons dat als Europa zich verenigt, het heel veel kan bereiken. Onze benadering van de politiek, gesteund door burgers en het maatschappelijk middenveld, is eenvoudig: oplossingen bieden voor het heden die een betere toekomst mogelijk zullen maken.

Wij zijn er klaar voor en we zijn ervan overtuigd dat jullie dat ook zijn. Laten we dit Europa samen werkelijkheid maken.

Stem Groen.

HOOFDSTUK I: DE MOED OM DE PLANEET EN DE MENSEN OP DE EERSTE PLAATS TE ZETTEN - ONZE GREEN EN SOCIAL DEAL VOOR EUROPA

Maria's elektriciteitsrekening was nog nooit zo hoog geweest als vorige winter. Probeer dat maar eens te betalen met één inkomen en twee kinderen. Ze werkte hard - te hard zelfs - maar het was nooit voldoende om aan het einde van de maand rond te komen.

Alleen zou ze nooit uit die situatie geraakt zijn. Maar gelukkig was ze niet alleen. De gemeente opende eindelijk het kinderopvangcentrum dat al jaren beloofd werd. Vervolgens kreeg Maria een Green en Social Deal-subsidie toegekend en kon ze haar tochtige huis renoveren. De nieuwe buslijn zorgde ervoor dat ze vaker de bus kon nemen en wekelijks de helft minder benzine verbruikte.

Als de samenleving onze dagelijkse individuele problemen als gezamenlijke problemen zou beschouwen, zou het mogelijk zijn om ze samen op te lossen. Dat is wat we zullen doen met onze Green en Social Deal. We kunnen samen levens veranderen, zoals dat van Maria - zoals dat van jou - en ze veiliger, gelukkiger en gezonder maken, met lagere energierekeningen, gezond voedsel voor betaalbare prijzen en een gezonde luchtkwaliteit in onze steden.

Klimaatrechtvaardigheid en sociale rechtvaardigheid zijn twee kanten van dezelfde medaille.

Vorig jaar was het warmste jaar ooit. De toestand van de planeet is ernstig. De schade aan levens en bestaansmiddelen als gevolg van de klimaatcrisis, zoals ondergelopen huizen en failliete boerderijen, wordt elk jaar groter.

Wij luisteren naar de dringende oproepen van wetenschappers en activisten. De dieren en ecosystemen die in recordaantallen uitsterven, kunnen namelijk niet wachten.

Als we nu klimaatactie ondernemen, zal dit voordelen opleveren voor de hele samenleving. Het zal ons leven de komende jaren betaalbaarder en aangener maken, en de natuur om ons heen beschermen.

Niets doen zal alleen in het voordeel zijn van de allerrijksten, die profiteren van fossiele brandstoffen, terwijl de armsten in onze samenlevingen voor de kosten moeten opdraaien.

De levensstandaard van mensen in Europa is de afgelopen jaren hard getroffen. De levensonderhoudskosten nemen toe, waardoor miljoenen mensen in onzekerheid leven, en de meest kwetsbaren de hoogste prijs betalen.

De groeiende ongelijkheid en het schrijnend economisch onrecht zijn niets nieuws. Decennialang zijn de ultrarijken weggekomen met het betalen van bijna geen belastingen, terwijl er werd bespaard op openbare diensten.

Banen zijn onzekerder geworden en te veel mensen hebben hun woonplaats moeten verlaten om fatsoenlijk werk te vinden.

Dit hoeft niet zo te zijn. Dit is niet onvermijdelijk.

Wij hebben de moed om te doen wat nodig is.

Het zijn onze problemen en we moeten ze nu oplossen. Wij zullen ze niet uitstellen tot de volgende generatie.

Om de crisis rondom de toenemende levensonderhoudskosten en de economische ongelijkheid te bestrijden en tegelijkertijd het klimaat te beschermen en de natuur te herstellen, moeten we

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

investeren. Daarom stellen wij een grootschalig Europees investeringsplan voor: onze Green en Social Deal.

We zullen nieuwe groene infrastructuur aanleggen en openbare diensten van hoge kwaliteit financieren. Dit zal economische mogelijkheden bieden en nieuwe banen en industrieën creëren.

In elk voorstel dat wij doen, staan twee zaken centraal: levens verbeteren en het klimaat en het milieu beschermen. En deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

We willen dat giftige luchtvervuiling en overbodige subsidies voor fossiele brandstoffen tot het verleden behoren. Belastingparadijzen voor de rijksten horen niet thuis in Europa of waar dan ook.

We zullen vechten voor betaalbare huisvesting, hernieuwbare energie en gezond voedsel voor iedereen. En we zullen tegelijkertijd het klimaat en de natuur beschermen.

De Green en Social Deal is ons plan voor een groener en gezonder Europa met veilige, welvarende en kansrijke levens.

HET KLIMAAT EN HET MILIEU BESCHERMEN

Onze Green en Social Deal is toonaangevend op het gebied van klimaat- en milieurechtvaardigheid. Het klimaat- en milieubeleid van de EU bepaalt het tempo en de ambitie van de maatregelen in heel Europa en daarbuiten. Er is al veel in gang gezet, en we zijn op weg naar een groene transitie. De vraag is nu hoe we deze hoognodige maatregelen kunnen versnellen zonder de levensstandaard aan te tasten, met name voor de meest kwetsbare groepen.

Onze samenlevingen kunnen alleen gezond en veilig zijn als we de grenzen van onze planeet respecteren. We worden nu al geconfronteerd met de gevolgen van klimaatverandering: extremere weersomstandigheden zoals stormen, droogtes en overstromingen, zeespiegelstijging, woestijnvorming en het smelten van het poolijs en gletsjers. Een miljoen dier- en plantensoorten staan op het punt om uit te sterven. De toekomst van onze planeet en van onze relatief vreedzame en welvarende samenlevingen hangt af van de actie die we nu ondernemen. Het klimaat en het milieu beschermen is onlosmakelijk verbonden met mensen beschermen.

De groene transitie naar een sociaal rechtvaardig en klimaatneutraal Europa houdt de belofte van welvaart in. We werken aan een betere leefomgeving en goed betaalde, veilige banen in het hart van onze economieën. In plaats van miljarden te betalen aan autocratieën voor fossiele brandstoffen die worden gewonnen en geraffineerd in derde landen, kunnen we dit geld investeren in de productie van duurzame energie, waardoor we het geld en de banen in Europa houden en kunnen investeren in een betere toekomst.

DE KLIMAATCRISIS AANPAKKEN

We staan op een keerpunt in de geschiedenis. Europa moet de klimaatcrisis met de grootste mogelijke urgentie aanpakken en de emissies zo snel mogelijk terugdringen in overeenstemming met de wetenschappelijke aanbevelingen. Alleen zo kunnen we de komende jaren en decennia een zo leefbaar mogelijke toekomst veiligstellen. De EU moet wereldwijd het voortouw nemen op klimaatgebied als we een leefbare toekomst voor de planeet willen garanderen en het tij willen keren van het toenemende aantal overstromingen, branden en droogtes in de EU en wereldwijd. Door te investeren in een schone Europese economie en onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen snel af te bouwen, kunnen we een samenleving opbouwen met een sterkere economie, meer veerkracht en meer veiligheid.

De Europese Green Deal is werkelijkheid geworden dankzij ons werk in het Europees Parlement en de druk van de klimaatbeweging. We moeten verder de gebieden blijven versterken waar jarenlange compromissen voor hiaten en mazen hebben gezorgd, en het ambitieniveau verhogen. De afgelopen jaren hebben sceptici, lobbyisten, conservatieven en populistten geprobeerd om de groene transitie af te remmen, en om wetenschap en vooruitgang te vervangen door verkeerde informatie, een inefficiënt beleid en aanhoudende afhankelijkheid van fossiele brandstoffen.

We zijn blij met de recente vooruitgang, maar blijven aandringen op meer ambitie en de volledige uitvoering van de plannen die al in gang zijn gezet. Om de klimaat- en milieucrisis te erkennen, willen we het recht op een gezond en schoon milieu verankerd zien in het handvest van de grondrechten, dat rechtstreeks van toepassing moet zijn op alle EU-burgers.

Europa kan en moet stappen zetten om meer te bereiken dan een emissiereductie van 55% tegen 2030 en volledige klimaatneutraliteit tegen 2040. Deze doelstellingen moeten worden vastgelegd in een herziene EU-klimaatwet. We mogen niet vertrouwen op valse oplossingen zoals geo-engineering om onze klimaatdoelstellingen te halen.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

EEN TRANSITIE OP BASIS VAN HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN

We zullen er bij de EU op aandringen om een energiesysteem op te bouwen voor iedereen, dat volledig is gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen, en het continent verbindt en van energie voorziet. Hernieuwbare energie is de economische sleutel tot de toekomst. Het is goedkoper en veiliger dan alle andere energiebronnen en heeft de EU-economie geholpen om tussen 2021 en 2023 100 miljard euro te besparen en de energierekening voor huishoudens te verlagen.

We willen ons energiesysteem zodanig transformeren dat we voor 100% kunnen vertrouwen op zonne-, water-, wind- en geothermische energie, en zullen fossiele brandstoffen geleidelijk afschaffen tegen 2040. Alleen hernieuwbare energie kan zorgen voor een bewoonbare planeet, geopolitieke onafhankelijkheid van autocraten, en een veerkrachtig en democratisch beheerd energiesysteem.

We willen burgers centraal stellen in de energietransitie en het huidige gecentraliseerde systeem vervangen door een zeer efficiënt, slim en democratisch energiesysteem dat prioriteit geeft aan mensen, economische rechtvaardigheid en de planeet. Burgers moeten betrokken worden bij besluitvormingsprocessen, bijvoorbeeld over de locatie van energieprojecten. Energieprojecten moeten zo worden ontwikkeld dat hun impact op de natuur beperkt is. We moedigen de gemeenschappelijke eigendom van hernieuwbare energieprojecten aan, omdat dit burgers directe beslissingsbevoegdheid geeft.

We willen zonnepanelen installeren op alle mogelijke daken, en lokale oplossingen promoten, zoals stadsverwarming, energieopslag, het opladen van elektrische voertuigen en warmtepompen. We moeten ook een robuust elektriciteitsnet ontwikkelen met verbeterde connectiviteit en back-up om stabiele stroom te garanderen - ook als de zon niet schijnt of de wind niet waait.

Het oplossen van de klimaatcrisis zal miljoenen banen opleveren in sectoren variërend van hernieuwbare energie en de bouw tot industrie en vervoer. De "kant-en-klare" projecten die we morgen kunnen opstarten, leveren 2 miljoen banen op op korte en middellange termijn, en onze overgang op lange termijn tot 10 miljoen.

EEN EINDE MAKEN AAN FOSSIELE BRANDSTOFFEN IN EUROPA

De EU moet alle fossiele brandstoffen uitfasen tegen 2040, te beginnen met steenkool in 2030. De EU heeft een duidelijk plan nodig voor de totale uitfasering van aardgas en -olie vanaf 2035 tot uiterlijk 2040.

We zullen massale en versnelde elektrificatie in alle sectoren ondersteunen en zorgen voor betaalbare energie voor iedereen. We moeten de ontwikkeling van goedkope elektrische mobiliteit en oplaadinfrastructuur ondersteunen.

Het is van cruciaal belang voor het klimaat dat we zo snel mogelijk overschakelen op verwarming en koeling op basis van hernieuwbare bronnen in huizen en industrieën (zoals warmtepompen, stadsverwarming, afvalwarmte, geothermische warmte - en indien nodig, duurzaam gewonnen biomassa uit hout en afvalstoffen). We zullen hulp bieden aan mensen die zich de initiële investeringen niet kunnen veroorloven om de overgang te maken en te genieten van de voordelen op lange termijn.

Voorgestelde alternatieven zoals groene waterstof gaan gepaard met hogere risico's en kosten voor zowel consumenten als de industrie. Deze moeten worden gebruikt als back-up voor het elektriciteitssysteem, de zware industrie, langeafstandsscheepvaart en -vluchten waar elektrificatie niet haalbaar is.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Europa heeft een plan nodig om alle subsidies voor fossiele brandstoffen af te schaffen tegen 2025, en alle andere subsidies die schadelijk zijn voor het milieu uiterlijk tegen 2027. De miljarden euro's die worden besteed aan subsidies voor fossiele brandstoffen moeten worden geïnvesteerd in hernieuwbare energie, energie-efficiëntie en energiebesparing. Er mag geen Europees of nationaal overheidsgeld gaan naar infrastructuur die ons gevangen houdt in een fossiel systeem, of die waar mogelijk de elektrificatie op basis van hernieuwbare energie belemmert. Economische stimuleringsmaatregelen of afwijkingen voor luxe-emissies horen niet thuis in een rechtvaardige transitie.

Energiebesparende maatregelen om de vraag te verminderen zijn essentieel. Door ons te richten op de vermindering van de vraag en op efficiëntie, zullen we minder energie gebruiken en minder energie nodig hebben, waardoor het gemakkelijker wordt om ons energiesysteem groener te maken. De energie-efficiëntiemaatregelen in de recente EU-wetgeving, zoals de invoering van het "energie-efficiëntie-eerstbeginsel", zijn belangrijke verwezenlijkingen.

We moeten ook de vraag verminderen door stimuleringsmaatregelen in te voeren voor veranderingen in gedrag, levensstijl en collectieve organisatie, in overeenstemming met sociale rechtvaardigheid. In de transportsector zouden we bijvoorbeeld de vraag naar energie kunnen verminderen door korteafstandsvluchten af te schaffen als er fatsoenlijke treinalternatieven bestaan, een limiet te stellen aan het gewicht van personenauto's of hoogwaardige trein- en fietsinfrastructuur te bouwen.

EUROPA AANPASSEN AAN EEN OPWARMENDE PLANEET

Decennia van klimaatontkenning en uitstel hebben ons kwetsbaar gemaakt voor extreme weersomstandigheden en het toenemende verzet tegen het klimaat zal de situatie nog verergeren. Er zijn talloze huizen en bedrijven verwoest door overstromingen en branden, terwijl hittegolven levens in gevaar brengen, zowel thuis als op het werk.

Om mensen en plaatsen minder kwetsbaar te maken voor klimaateffecten, zullen we een klimaataanpassingswet invoeren die gebaseerd is op ecosysteem-gerichte oplossingen.

Inspanningen op het vlak van natuurherstel en klimaatadaptatie zullen ervoor zorgen dat water beter kan worden opgenomen op het platteland en in stedelijke gebieden door rivieren en overstromingsgebieden nieuw leven in te blazen. Om de sleutelrol van water te erkennen, moet water in alle relevante EU-beleidslijnen worden geïntegreerd.

De groene transitie moet hand in hand gaan met een sterk cohesiebeleid om ervoor te zorgen dat alle regio's van Europa ervan profiteren. Ons uitgebreide EU-solidariteitsfonds zal zich richten op klimaatadaptatie en voorbereiding op natuurrampen. Aan de hand van specifieke en rechtstreekse financiering van de EU voor klimaatmaatregelen, willen we de budgettaire en politieke druk op steden en gemeenten verlichten, en ervoor zorgen dat de overgang op lokaal niveau kan worden vormgegeven en doorgevoerd, ongeacht wie er op nationaal niveau aan de macht is.

Op basis van het principe van Europese solidariteit zullen we een Europees Natuurrampenfonds oprichten. We zullen ook de Europese brandweervloot uitbreiden en helpen financieren, zodat ze onder andere beschikken over voldoende gekwalificeerd professioneel en vrijwillig personeel, brandweeruitrusting en -middelen, blusvliegtuigen, bijna-realtime monitoring en een noodcoördinatiecentrum. Het versterken van de civiele bescherming zal Europa weerbaarder maken tegen klimaatrampen.

NAAR NUL VERONTREINIGING VOOR DE GEZONDHEID VAN MENS EN DIER

Een Europese Unie zonder vervuiling, met een beleid dat lucht-, water- en bodemvervuiling terugdringt, zal een veel gezondere plek zijn om te leven. Luchtvervuiling is verantwoordelijk voor

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

300.000 vroegtijdige sterfgevallen per jaar in de EU, waarbij kinderen het kwetsbaarst zijn voor de gevolgen van fijnstof. We zullen er bij de EU op aandringen om de normen voor luchtkwaliteit te verhogen. Voor iedereen, overal in de EU, zonder uitzonderingen.

Tegen 2030 moet de luchtkwaliteit in de EU voldoen aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie. We zullen vechten voor een gifvrij Europa tegen 2030 door het gebruik van de meest schadelijke chemicaliën geleidelijk af te schaffen met een strengere chemicaliënwetgeving.

De klimaatcrisis vormt ook een ernstige bedreiging voor de menselijke gezondheid, zoals blijkt uit de gevolgen van hittegolven, droogteperiodes en andere extreme weersomstandigheden op de bevolking. Door onze uitstoot nu te verminderen, kunnen we ervoor zorgen dat de situatie in de komende jaren niet nog meer verslechtert.

DE NATUUR HERSTELLEN

Van vogels en bijen tot heidevelden en waterrijke gebieden. We moeten de natuur, die de basis vormt voor het leven op onze planeet, beschermen. Een miljoen dier- en plantensoorten worden met uitsterven bedreigd als gevolg van beschadigde ecosystemen, het gebruik van pesticiden en klimaatverandering. Deze massale uitsterving moet stoppen.

Vanaf 2026 moet 10% van de EU-begroting worden besteed aan biodiversiteitsdoelstellingen. Maatregelen nemen tegen klimaatverandering en ecosystemen herstellen zijn twee kanten van dezelfde medaille.

We willen een derde van het land- en zeeoppervlak in de EU beschermen, zodat we in harmonie met de natuur kunnen leven, met inbegrip van waterrijke gebieden, bossen, mariene en agro-ecosystemen, rivieren en meren. We willen een trans-Europees natuurnetwerk bouwen dat ecosystemen met elkaar verbindt zodat soorten kunnen migreren.

Zoals uiteengezet in de Europese Natuurherstelwet waarvoor we hard hebben gevochten, willen we aangetaste natuurgebieden en ecosystemen in de hele EU herstellen. Samenwerkingen met boeren, vissers en lokale gemeenschappen zijn essentieel om de biodiversiteit te beschermen en klimaatverandering tegen te gaan. De EU moet de internationale verplichtingen nakomen die werden aangegaan op de VN-conferentie over biodiversiteit (COP15) in Montreal, en ambitieuze maatregelen nemen om de biodiversiteit te beschermen en te herstellen.

BOSSEN ALS GROENE LONG VAN EUROPA

Ontbossing en de gevolgen van klimaatverandering vormen een serieuze bedreiging voor onze bossen. Ze zijn onze groene long en ons kostbaarste bezit, de thuisbasis van de meeste biodiversiteit op het Europese vasteland, en belangrijke koolstofputten. Bossen spelen ook een cruciale rol bij het voorzien van schone lucht, het reguleren van de watercyclus en het voorkomen van bodemerosie. Bosbescherming en -herstel zijn essentieel om onze klimaatdoelstellingen te halen.

We beschouwen oerbossen, natuurgericht beheer en biodiversiteitsvriendelijke bebossing en herstel als de sleutel tot gezonde bossen in Europa. We hebben een gemeenschappelijke bosbrandstrategie nodig door middel van bijna-natuurlijke gemengde bossen. We zijn vastbesloten om kaalkap te voorkomen en brandwegen aan te leggen. Er zijn noodmaatregelen nodig om bossen te beschermen tegen slecht beheer, verontreiniging en klimaatverandering.

ZORG DRAGEN VOOR ONZE BODEM MET DUURZAME VOEDING EN LANDBOUW

Europa heeft een gemeenschappelijk voedsel- en landbouwbeleid nodig ter ondersteuning van de veranderingen in wat we eten, hoe we voedsel produceren en waar we het vandaan halen. Boeren en werknemers in de landbouw maken een dubbele crisis door. Enerzijds worden hun activiteiten bedreigd door de klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit. Anderzijds krijgen velen in de sector geen eerlijke verloning voor het voedsel dat ze produceren.

Elke landbouwer in Europa moet een fatsoenlijk inkomen kunnen verdienen met diens werk. We moeten structurele problemen in de voedselsector aanpakken, ons voedselsysteem veerkrachtiger maken en lokale productie ondersteunen in overeenstemming met voedselsoevereiniteit. We moeten ervoor zorgen dat boeren niet worden blootgesteld aan oneerlijke concurrentie van producten die niet aan dezelfde normen voldoen, ook niet uit derde landen.

We hebben een fundamentele verschuiving nodig van subsidies voor industriële landbouw gebaseerd op pesticiden, monoculturen en dierenleed naar massale investeringen in biologische landbouw en agro-ecologische productie. Het huidige landbouwmodel is sterk afhankelijk van middelen zoals kunstmest, veevoer en fossiele brandstoffen, ook van buiten de EU.

Jarenlange misplaatste subsidies hebben gezorgd voor een oneerlijke verdeling van het grondbezit, en kleine en middelgrote boeren de grond in geboord. De EU moet een nieuw landbouwmodel promoten dat de uitstoot vermindert, het milieu beschermt en sociale rechtvaardigheid bevordert.

Deze groene en sociale transitie voor de landbouw, ondersteund door aangepaste EU-fondsen, opent mogelijkheden voor veilige en duurzame bedrijfsmodellen waar miljoenen Europese boeren baat bij zullen hebben.

Het gemeenschappelijk voedsel- en landbouwbeleid dient om maatschappelijke en milieugerichte voorwaarden op te leggen aan de landbouwfinanciering van de EU en bijgevolg kwaliteitsvolle banen te creëren en de voedselzekerheid te vergroten. Dit betekent dat een derde van de EU-begroting zal worden besteed aan duurzame voedselsystemen die de bodemkwaliteit verbeteren, emissies terugdringen en voedselverspilling tegengaan. Tegelijkertijd zullen we hiermee de economische situatie van boeren aanpakken en de negatieve impact van ons landbouwsysteem op ontwikkelingslanden verminderen. De EU moet de sector van plantaardige eiwitten versterken en een overgang naar meer plantaardige voeding aanmoedigen, voortbouwend op beleidsvoorstellen zoals het Plant-Based Treaty.

Gezond voedsel betekent ook pesticidenvrij voedsel. We moeten het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen verminderen om ecosystemen te redden, de bodem gezond te houden en de menselijke gezondheid te beschermen. We strijden voor een vermindering van 50% in het gebruik van pesticiden tegen 2030. Glyfosaat is niet nodig voor productieve landbouw, noch voor onkruidbestrijding. Glyfosaat kan en moet verboden worden, met economische steun voor boeren om deze omschakeling te maken.

EEN GGO-VRIJ EUROPA

Wij geloven dat ggo's niet de oplossing zijn voor de uitdagingen van de landbouwsector, en willen consumenten de mogelijkheid bieden om voedsel te eten dat geen ggo's bevat. We zijn voorstander van het voorzorgsprincipe en zullen de bestaande regelgeving handhaven voor alle ggo's en nieuwe genoomtechnieken. Nieuwe technieken mogen niet worden vrijgesteld van de beschermingsmaatregelen die al in de EU-wetgeving voor ggo's zijn vastgelegd.

Boeren moeten worden beschermd tegen het gebruik van intellectuele eigendomsrechten door de agro-industrie om economische afhankelijkheid af te dwingen. Alle producten die genetisch

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

gemodificeerde ingrediënten bevatten moeten traceerbaar en gelabeld zijn. Nationale regeringen moeten het recht behouden om de teelt van genetisch gemodificeerde gewassen te verbieden.

VAN DIERENWELZIJN EEN PRIORITEIT MAKEN

We zullen van dierenwelzijn een prioriteit maken op EU-niveau en ernaar streven dat er meer rekening gehouden wordt met dierenwelzijn in het beleid van de EU, zoals vereist door de EU-verdragen. Bij de hervorming van het landbouwbeleid pleiten we voor strengere regels voor de omstandigheden in de veehouderij, het gebruik van antibiotica en het vervoer van dieren. Er dreigt immers een nieuwe verwoestende pandemie als gevolg van zoönotische verspreiding en antimicrobiële resistentie.

We willen een einde maken aan grootschalige industriële boerderijen en het dierenleed in de industriële landbouw. Terwijl de Europese Commissie niets heeft gedaan met het historische Europese burgerinitiatief End The Cage Age, zullen wij de strijd van de burgers oppakken zodat het houden van dieren in kooien eindelijk wordt verboden. We zullen blijven vechten voor strengere regels om dieren te beschermen tijdens commercieel transport, onder andere door een maximale transportduur in te voeren van 8 uur en een maximale transportduur van 4 uur voor bepaalde diersoorten en kwetsbare dieren. We steunen ook een verbod op het vervoer van ongespeende dieren en de export van levende dieren naar derde landen die de dierenwelzijnsnormen van de EU niet respecteren. We staan volledig achter het Europees burgerinitiatief voor een bontvrij Europa.

Ons gemeenschappelijk voedsel- en landbouwbeleid zal de fondsen die momenteel worden gebruikt om niet-duurzame industriële veeteelt te ondersteunen, ombuigen om de huisvesting en beheerpraktijken van dieren te verbeteren.

We zetten ons in voor een betere bescherming van alle dieren, inclusief dieren die gebruikt worden in de wetenschap, huisdieren, waterdieren en wilde dieren. We zullen vechten om een einde te maken aan wrede praktijken zoals het systematisch doden van mannelijke kuikens, dwangvoeding, pelsdierfokkerij, wrede jachtpraktijken en stierengevechten. Daarnaast roepen we op tot een robuustere controle op de handel in exotische huisdieren door de introductie van EU-brede lijsten van goedgekeurde diersoorten. Tot slot zullen we ons verzetten tegen puppy- en kittenfokkerijen en pleiten voor een humaan sterilisatie- en beheersbeleid voor zwervhonden- en -kattenpopulaties.

GEZONDE ZEEËN EN OCEANEN

De mariene regio's van Europa hebben bescherming nodig. De chemische en ecologische toestand van onze zeeën is op veel plaatsen heel slecht. Het onderwaterleven wordt bedreigd door chemische verontreiniging, verontreiniging door kunststoffen, onderwatergeluid, grondstoffenwinning en zwerfafval, terwijl veel zeeën door een teveel aan voedingsstoffen weinig of geen leven vertonen. De huidige regelgeving moet worden aangescherpt en volledig worden gehandhaafd om de verontreiniging van het mariene milieu tegen te gaan.

Om onze gedeelde oceanen en zeeën te beschermen, zullen we een zeeën- en oceanenwet invoeren. Deze wet zal zorgen voor samenhang tussen alle beleidslijnen inzake het mariene milieu en op een eerlijke en rechtvaardige manier leiden tot schone, gezonde zeeën en oceanen tegen 2030. Het recht op ecologisch gezonde zeeën en oceanen zonder verontreiniging zal in deze wet verankerd worden.

Om de verdere achteruitgang van mariene ecosystemen een halt toe te roepen, ambachtelijke visserij met een lage impact en kustgemeenschappen te ondersteunen, en klimaatbestendigheid op te bouwen, moet Europa een einde maken aan overbevissing en schadelijke visserijpraktijken uitfaseren. Het gemeenschappelijk visserijbeleid moet de overgang naar visserij met een lage impact, eerlijke en transparante quotaverdelingssystemen en duurzame consumptie van vis, schaal- en schelpdieren aanmoedigen. Deze overgang moet worden gepland in nauwe samenwerking met

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

vissers en kustgemeenschappen. Beschermde zeegebieden moeten efficiënt worden beschermd, vooral tegen schadelijke visserijtechnieken zoals bodemsleepnetten.

De EU importeert ongeveer 70% van zijn vis- en zeevruchten, en heeft dus een mondiale verantwoordelijkheid als het gaat om duurzame visserij en speelt dan ook een belangrijke rol. We zullen vechten voor ambitieuzere regels op mondiaal niveau. Deze regels moeten visserij met een lage impact in derde landen bevorderen, samen met lokale en kleinschalige vissers, en onze import van vis- en zeevruchten afkomstig van overbevissing verminderen. Aquacultuur, zoals viskwekerijen op zee, is op de lange termijn geen alternatief voor in het wild gevangen vis, gezien de negatieve gevolgen voor het milieu, de visserij, de lokale gemeenschappen en het dierenwelzijn. De EU moet de ontwikkeling van aquacultuur en de invoer van aquacultuurproducten reguleren.

We zullen ons verzetten tegen diepzeemijnbouw en oproepen tot een wereldwijd moratorium. Het is de hoogste tijd om diepzee-ecosystemen te beschermen. We zullen vechten tegen elke vorm van uitbreiding van delfstoffenwinning op de oceaانبodem.

EEN ZEKER BESTAAN GARANDEREN VOOR IEDEREEN

Onze Green en Social Deal beschermt het recht van iedereen - ook (en vooral) van de meest kwetsbare groepen - op essentiële levensbehoeften: hernieuwbare energie en groen vervoer, fatsoenlijke huisvesting en voedzaam voedsel, en goed onderwijs en goede zorg.

HERNIEUWBARE ENERGIE VOOR IEDEREEN

Iedereen moet toegang hebben tot voldoende, betaalbare en hernieuwbare energie als basisrecht. 125 miljoen mensen in de EU hebben moeite om hun huis te verwarmen, en vrouwen en ouderen worden onevenredig zwaar getroffen. Een einde maken aan energiearmoede is een belangrijke prioriteit voor de EU.

Wij steunen een energieggarantie die alle huishoudens voorziet van voldoende energie voor een betaalbare prijs. Kwetsbare groepen zullen gerichte steun krijgen, ook voor energiebesparende investeringen, en geen enkel kwetsbaar huishouden zal zonder elektriciteit komen te zitten omdat ze het niet kunnen betalen.

Iedereen moet in staat kunnen zijn om diens eigen energie te gebruiken, deze te delen met burens en lid te worden van een energiegemeenschap. We zullen er ook voor zorgen dat opslagtechnologieën zoals batterijen, en de netintegratie van elektrische voertuigen voldoende worden ingezet en voor iedereen toegankelijk zijn.

BETAALBARE HUISVESTING VOOR IEDEREEN

Huisvesting is een recht, geen handelsproduct. Fatsoenlijke, comfortabele huisvesting die warm is in de winter en koel in de zomer moet voor iedereen toegankelijk zijn. Op een willekeurige avond zijn er 900.000 daklozen in de EU, terwijl miljoenen mensen worstelen met stijgende huurprijzen in grote steden en energiearmoede als gevolg van slechte huisvesting - allemaal symptomen van chronische onderinvestering in hoogwaardige, goed geïsoleerde, betaalbare en sociale huisvesting.

We moeten publieke en private investeringen in betaalbare huisvesting, inclusief sociale huisvesting, aanmoedigen en opdrijven. We steunen het concept van huurcontrole in steden en regio's waar de huurprijzen zo explosief zijn gestegen dat ze onbetaalbaar zijn geworden. We pleiten bovendien voor beperkingen op toeristische verhuur op korte termijn om de huurprijzen laag te houden, zoals al het geval is in verschillende groene steden in de EU. We zullen daarnaast blijven vechten voor het recht van jongeren om volledig onafhankelijk te kunnen leven.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

We moeten kiezen voor een Europese aanpak van het beleid op vlak van openbare huisvesting, waarbij huisvesting wordt gedefinieerd als een basisrecht en huurders worden beschermd tegen uitbuiting. De EU-financiering voor openbare huisvesting moet worden voortgezet nadat het huidige herstel- en veerkrachtplan afloopt. We zullen vechten voor een EU-plan voor betaalbare huisvesting, gefinancierd met geld dat op EU-niveau is ingezameld, om investeringen in heel Europa te ondersteunen.

WARM IN DE WINTER, KOEL IN DE ZOMER

We moeten een EU-programma opstellen om de huizen te renoveren van mensen die hoge energierekeningen hebben en een laag inkomen. Een grootschalig sociaal energierenovatieprogramma kan ervoor zorgen dat iedereen tegen 2040 in een gezond en fossielvrij huis woont. 75% van de gebouwen in Europa is energie-inefficiënt, verantwoordelijk voor 36% van de koolstofuitstoot - een uitgelezen kans dus om hier onze voetafdruk te verlagen door renovatie en modernisering.

Iedereen moet toegang krijgen tot steun, waarbij het grootste deel van de financiering naar de meest kwetsbare groepen moet gaan, en renovaties moeten kostenneutraal zijn voor huurders. Investeringen van de EU, lidstaten en de privésector in snelle renovaties zullen zorgen voor mooiere, groenere plaatsen om in te wonen, en bovendien kwaliteitsvolle banen creëren. Onze fiscale voorstellen zullen overheidsinvesteringen van lidstaten in groene huisvesting stimuleren, en privégeld vrijmaken om de Europese woningvoorraad te renoveren.

GEZOND ETEN VOOR IEDEREEN

We moeten overstappen op een duurzaam, klimaatvriendelijk voedselsysteem om de mensen in Europa te laten genieten van betaalbaar, voedzaam voedsel waarvoor de producenten naar behoren worden betaald. Een groot aantal risicofactoren voor niet-overdraagbare ziekten, zoals kanker, zijn voedingsgerelateerd. Onze visie is om consumenten en producenten met elkaar in contact te brengen, mensen in staat te stellen weloverwogen keuzes te maken en ervoor te zorgen dat boeren een eerlijke prijs krijgen.

We zullen het recht op voedsel vastleggen als een beginsel in de EU-wetgeving, wat zal leiden tot specifieke socialezekerheidsmechanismen op nationaal niveau die de toegang tot gezond voedsel garanderen en tegelijkertijd lokale toeleveringsketens ondersteunen.

We zullen kleinschalige en ecologische landbouw ondersteunen met grootschalige investeringen. Miljoenen Europeanen hebben de afgelopen jaren geworsteld met stijgende voedselprijzen. Niemand mag zonder gezond en duurzaam geproduceerd voedsel zitten omdat het te duur is.

Het is tijd om de speculatie op de voedselmarkt die wereldwijd honger veroorzaakt aan banden te leggen. Onze voorstellen voor een belasting op financiële transacties en uitzonderlijke winstbelasting zullen een einde maken aan de speculatie die de voedselprijzen voor huishoudens opdrijft.

WATER IS EEN BASISRECHT

Toegang tot schoon water moet worden gegarandeerd als een basisrecht. Waterschaarste kost nu al miljarden per jaar, waarbij boeren en huishoudens met een laag inkomen het zwaarst worden getroffen, en het Middellandse Zeegebied bijzonder kwetsbaar is.

Er is dringend actie nodig om het recht op schoon en voldoende water voor iedereen te beschermen. We willen de privatisering van waterbronnen verbieden. Water moet beschouwd worden als een natuurlijk gemeengoed en beheerd worden door openbare entiteiten. We zullen de

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

bestaande EU-wetgeving gebruiken om kwetsbare reserves te beschermen en drinkwater voorrang te geven boven ander gebruik.

MOBILITEIT VOOR IEDEREEN

Mensen moeten zich gemakkelijk en goedkoop kunnen verplaatsen met duurzaam openbaar vervoer. Mobiliteit is cruciaal voor iedereen, elke dag. Het verbindt mensen, gemeenschappen en bedrijven. Reizen om vrienden en familie te zien of puur ter ontspanning moet een van de geneugten van het leven zijn.

De huidige transportsystemen zijn opgesteld in het voordeel van de rijken, en ten nadele van de gewone mens en de planeet. Wijken met een arbeidersklasse hebben het meest te lijden onder luchtvervuiling en geluidsoverlast, en slecht verbonden gemeenschappen op het platteland en in de voorsteden hebben vaak geen andere keuze dan de auto. Transport met een hoge uitstoot wordt pervers gesubsidieerd en privéjets stuwen de uitstoot steeds verder de hoogte in.

We zullen een Europese kader voor klimaattickets introduceren, zodat overal in Europa een betaalbare openbaar-vervoerspas kan worden aangeboden die gemakkelijk kan worden ingezet voor verschillende vormen van openbaar vervoer. Tot die tijd moeten nationale tickets met een vast tarief voor lokaal openbaar vervoer in de lidstaten wederzijds worden erkend. Jongeren, eenoudergezinnen, mensen in armoede, mensen met een handicap en ouderen moeten kunnen profiteren van gereduceerde tarieven.

Europa moet investeren in beter openbaar vervoer, veilige en duurzame fietsnetwerken en mensgerichte stadsplanning, zowel voor steden als voor gemeenschappen op het platteland. Het is zo dat elektrische auto's een rol zullen spelen bij het terugdringen van transportemissies naarmate Europa verbrandingsmotoren uitfaseert, maar een echte oplossing maakt nog veel meer ruimte voor openbaar vervoer. Om elektrische auto's betaalbaar te maken en een tweedehandsmarkt te creëren, moet de EU bovendien het gebruik ervan in bedrijfswagenparken verplichten.

EUROPA VERBINDEN MET EEN INFRASTRUCTUUR-UNIE

We moeten aanzienlijk investeren in het railvervoer en zorgen voor een betere coördinatie om de lidstaten van Europa letterlijk met elkaar te verbinden als onderdeel van onze infrastructuur-Unie. De spoorweginfrastructuur in veel Europese regio's is in verval en in een groot deel van Centraal- en Oost-Europa is er helemaal geen hogesnelheidslijn. De EU moet daarom prioriteit geven aan investeringen in de modernisering en convergentie van regio's met te weinig dekking.

Om duurzame langeafstandsreizen te bevorderen, zullen we investeren in nachttreininfrastructuur en een Europees ticketplatform creëren om het boeken van grensoverschrijdende reizen met duurzaam vervoer eenvoudig te maken. Plattelandsgebieden en regio's met slechte verbindingen krijgen voorrang bij investeringen in vervoer, waaronder initiatieven voor autodelen, veerboten en goederenvervoer per spoor.

We zullen ervoor zorgen dat eerlijkere prijzen de werkelijke kosten van vervuילend vervoer weergeven, door vlieguren en brandstof naar behoren te belasten wanneer er geen efficiënte klimaatvriendelijke alternatieven kunnen worden ingezet. We zullen de vraag naar vluchten verminderen door een veelvliegerstaks in te voeren, met uitzonderingen voor eilandregio's, en door kortereafstandsvluchten te verbieden als er alternatieven beschikbaar zijn. We zullen vechten voor de invoering van een verbod op privéjets. We zullen een rechtvaardige overgang verdedigen voor al het vervoerspersoneel, en zullen werknemers en passagiers beschermen door middel van verkeersveiligheidsmaatregelen en een snelheidsbeperking voor de hele EU.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

KWALITEITSONDERWIJS VOOR IEDEREEN

Iedereen in Europa moet toegang hebben tot goed openbaar onderwijs, kwaliteitsvolle opleidingen en een leven lang leren, ongeacht waar ze wonen of hoeveel geld ze hebben. Met onderwijs kunnen we onze samenlevingen uitrusten om ongelijkheid te overwinnen, vooruitgang te boeken op het vlak van de groene transitie en in de voorhoede te blijven op het gebied van wetenschap en cultuur. Banen in nieuwe groene sectoren kunnen alleen worden ingevuld als we mensen hebben die daarvoor zijn opgeleid.

We zijn al sinds het begin fervente voorstanders van Erasmus+ en zullen een Erasmus-gelijkheidsbeginsel invoeren om ervoor te zorgen dat studenten die zich anders geen Erasmus zouden kunnen veroorloven, genoeg geld krijgen om hun tijd in het buitenland volledig te financieren. Erasmus+ moet voor iedereen even toegankelijk zijn, ongeacht het land of de economische achtergrond.

Onze Green en Social Deal zal een gezamenlijk groen onderwijs- en opleidingsproject introduceren dat scholen, universiteiten en opleidingscentra samenbrengt om leerinstellingen in heel Europa met elkaar te verbinden. Burgerschapsvorming over de EU en zijn waarden, met inbegrip van anti-extremisme, anti-haat en anti-racisme, moet deel uitmaken van leerplannen en niet-formeel onderwijs erkend op EU-niveau. Investeringen in het onderwijs zijn een cruciaal onderdeel van onze voorstellen om de overgang te financieren, en moeten iedereen de kans geven om te leren en de vaardigheden te beheersen die we nodig hebben voor de toekomst.

TOEGANG TOT GEZONDHEIDSZORG VOOR IEDEREEN

Iedereen heeft recht op een zo goed mogelijke gezondheid. De pandemie was het tragische bewijs dat onderinvestering, privatisering en verwaarlozing van preventieve benaderingen patiënten en gezondheidswerkers in gevaar brengen, zowel lichamelijk als geestelijk.

Met een Europese gezondheids-Unie zullen we ervoor zorgen dat alle EU-lidstaten universele gezondheidszorg bieden. We zullen ons inspannen om ongelijkheden op gezondheidsgebied weg te werken en toegang tot betaalbare geneesmiddelen en behandelingen te garanderen, ook voor kanker en zeldzame ziekten, op een manier die rekening houdt met alle delen van de samenleving, inclusief de meest kwetsbare groepen en immigranten. Niemand in Europa mag zich gedwongen voelen om naar een ander land te verhuizen vanwege onvervulde zorgbehoeften. Door de Europese wetgeving inzake universele gezondheidszorg zullen alle lidstaten verplicht zijn om in dit essentiële sociale recht te voorzien.

We zien nog steeds de gevolgen van de coronapandemie in heel Europa. Veel mensen vertonen nog altijd symptomen van het virus. We moeten onderzoek naar de langetermijneffecten van het coronavirus bevorderen. De Europese Unie moet een EU-taskforce voor gezondheid oprichten voor samenwerking bij gezondheids crises en rampenbestrijding. Alle beleidsmaatregelen moet worden bekeken vanuit een gezondheidsperspectief.

EEN GROENE SAMENLEVING IS EEN ZORGZAME SAMENLEVING

Zorgzaamheid is essentieel voor een maatschappij. Het is het fundament van de samenleving, maar wordt te vaak over het hoofd gezien, ondergewaardeerd en onderbetaald. Wij willen een zorgzame samenleving opbouwen en beschouwen de zorg als een overkoepelende prioriteit en concept. Naarmate de Europese samenlevingen ouder worden, zal het belang van de zorg toenemen, vooral in die Europese landen die recent een grote emigratie hebben gekend.

Onze Green en Social Deal is ook een Care Deal. We zetten ons in voor betere arbeidsomstandigheden voor zorgmedewerkers, terwijl we ieders recht op goede zorg beschermen.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

We zullen investeren in alomvattende, levenslange benaderingen, zoals universele toegang tot opvang en zorg voor jonge kinderen en gedeïnstitutionaliseerde zorg voor mensen met een handicap en ouderen. Onderwijs en opvang voor jonge kinderen moeten in het fiscale kader van de EU als sociale investeringen worden beschouwd.

MENTALE GEZONDHEID IS EEN POLITIEKE KWESTIE

Onze universele gezondheidszorg moet verder gaan dan lichamelijke gezondheid en ervoor zorgen dat openbare gezondheidszorgsystemen ook mentale gezondheidszorg omvatten zonder extra kosten. Mentale en lichamelijke gezondheid moeten gelijkwaardig zijn. Om de crisis van de mentale gezondheid aan te pakken, erkennen we de noodzaak van inclusieve en allesomvattende preventieve en helende strategieën die cultuur en sport evenals sociale en creatieve activiteiten omvatten.

TIJD OM HET EUROPESE DRUGSBELEID TE HEROVERWEGEN

Ons drugsbeleid moet gebaseerd zijn op bewijzen, niet op vooroordelen. We pleiten voor een EU-aanpak die gebaseerd is op schadebeperking, zorg en steun voor mensen die lijden aan drugsverslaving, en die de negatieve sociale gevolgen van drugsgebruik minimaliseert. We werken aan de decriminalisering van cannabis voor volwassenen met legalisering en regulering als doel, en zullen tegelijkertijd minderjarigen beschermen.

FAIR PLAY IN DE SPORTWERELD

Sport verbindt mensen, bevordert de gezondheid en stimuleert sociale cohesie. We moeten Europese financiering toegankelijker maken en de sportwereld beter motiveren om de klimaatdoelstellingen na te leven. Een onafhankelijk Europees agentschap voor corruptiebestrijding moet zorgen voor transparantie en integriteit in de sportwereld wereldwijd. Door duidelijke normen vast te stellen, zullen we garanderen dat grote internationale sportevenementen in Europa voldoen aan de klimaatdoelstellingen en de mensenrechten eerbiedigen.

BOUWEN AAN EEN EUROPA MET STERKE SOCIALE RECHTEN

Met onze Green en Social Deal stellen we mensen en hun welzijn centraal in de groene transformatie en economie van Europa. De sociale welvaartsstaat was een van de grootste successen van Europa. Die welvaartsstaat opnieuw opbouwen voor de 21e eeuw is de enige manier om de sociale rechten voor iedereen in Europa te beschermen en uit te breiden. Een Europa met sterke sociale rechten moet werknemers en gemeenschappen in een overgangsfase weerbaarder maken en beschermen, en niemand uitsluiten. Bovendien moet het de mensen beschermen die in hun dagelijks leven te maken krijgen met meervoudige en intersectionele vormen van discriminatie.

FATSOENLIJKE BANEN VOOR IEDEREEN

Europese werknemers verdienen een eerlijk loon, vooral na jaren van prijsstijgingen. We vechten om een einde te maken aan armoede onder de werkende mensen. Tijdens het laatste EU-mandaat bereikten we een EU-breed kader voor een leefbaar minimumloon dat minimumlonen vaststelt op een fatsoenlijk niveau dat is geïndexeerd op de levensonderhoudskosten. We bereikten maatregelen over loontransparantie die zullen helpen een einde te maken aan de enorme loonverschillen die bestaan binnen bedrijven en instellingen.

We strijden voor een wetgeving die platformwerkers erkent als werknemers, met alle recht op minimumlonen, collectieve onderhandelingen, en arbeidsvoorwaarden en -bescherming waar werknemers wettelijk recht op hebben.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Banen in de sleutelsectoren voor de toekomst, van de bouw en de zorg tot energie en onderwijs, moeten goed betaald worden. We steunen de rol van vakbonden om ervoor te zorgen dat werknemers een eerlijk deel van de winst krijgen. Onze belastingvoorstellen zullen de belastingdruk op werknemers verlagen en de toegang tot energie, voedsel en huisvesting voor de armsten ondersteunen door de belastingen voor vervuilers en de ultrarijken te verhogen.

ARMOEDE UITGEBREID BESTRIJDEN

Iedereen heeft recht op een fatsoenlijk inkomen. Een sterk sociaal vangnet moet mensen beschermen die van baan veranderen en mensen die niet kunnen werken. We vragen om een EU-kaderrichtlijn voor een minimuminkomen om in elk EU-land een adequaat steunniveau (60% van het mediaan inkomen) vast te stellen voor mensen die van baan veranderen of niet kunnen werken, en om de dekking en het gebruik ervan te garanderen. Dit mag de nationale collectieve onderhandelingsmodellen of socialezekerheidsstelsels niet ondermijnen.

De EU-verordening voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid in noodsituaties te beperken (SURE) moet permanent worden gemaakt om de bestaanszekerheid van werknemers die worden getroffen door de overgang te beschermen. We blijven een geïntegreerde armoedebestrijdingsstrategie voor de EU eisen om een einde te maken aan dakloosheid tegen 2030 en kinderarmoede op zijn minst te halveren tegen 2030 en uit te bannen tegen 2040.

Het universeel basisinkomen moet onderzocht en bestudeerd worden. We pleiten daarom voor pilootprojecten voor een nationaal basisinkomen.

NIETS OVER ARBEIDERS ZONDER ARBEIDERS

Onze Green and Social Deal beschermt werknemers en hun rechten. We willen een Unie opbouwen waarin mensen goed worden behandeld en betaald voor hun werk, vooral de essentiële werknemers die de samenleving draaiende houden en iedereen die aan de infrastructuur bouwt die nodig is voor een groene toekomst.

Er zou niets mogen gebeuren over arbeiders zonder arbeiders. We zullen vechten voor de rechten van vakbonden om collectief te onderhandelen en te staken. Werknemers die te maken hebben met de dubbele groene en digitale transitie moeten gegarandeerde rechten hebben op informatie, betrokkenheid via collectieve onderhandelingen en sociale dialoog, en opleiding. Vakbondsvorming voor nieuwe of niet-standaardvormen van werk moet worden ondersteund om de rechten van alle werknemers te garanderen. Deze rechten en normen moeten worden beschermd door een wet voor een rechtvaardige overgang. Ook willen we een richtlijn inzake een leven lang leren invoeren die het recht op betaald educatief verlof beschermt.

EERLIJKE ARBEIDSMOBILITEIT VOOR IEDEREEN

Europa moet eerlijke grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers mogelijk maken en beschermen, zodat niemand door de mazen van de nationaal gefragmenteerde sociale stelsels valt. Om sociale dumping te vermijden, moeten sociale rechten en toegang tot de arbeidsmarkt gewaarborgd worden. Administratieve taken moeten in verschillende talen kunnen worden uitgevoerd, sociale diensten moeten openstaan voor mobiele werknemers en de sociale coördinatie op EU-niveau moet worden bevorderd. De erkenning van beroepskwalificaties moet worden vergemakkelijkt.

Veel EU-landen lijden onder de gevolgen van massale emigratie. De economische en sociale convergentie van de EU-landen moet een prioriteit zijn voor de beleidsvorming en investeringen van de EU om de levenskwaliteit en de kansen voor mensen in heel Europa te verbeteren.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

NIEUWE ARBEIDSRECHTEN VOOR DE TOEKOMST

Iedereen moet kunnen werken onder fatsoenlijke voorwaarden en in veilige omstandigheden. We zullen het huidige systeem, waarbij stagiairs en trainees worden uitgebuit, ontmantelen. We zullen een einde maken aan onbetaalde stages, zodat jongeren verzekerd zijn van een fatsoenlijk loon en veilige werkomstandigheden. Mobiel werk en werk door migranten moeten goed geregeld zijn en al deze werknemers moeten fatsoenlijke en betaalbare huisvesting krijgen.

Gezondheids- en veiligheidsmaatregelen op het werk moeten worden aangepast aan de realiteit van de klimaatverandering en moeten worden gehandhaafd, zoals regels voor hittegolven en werken bij extreme temperaturen. Te veel werk veroorzaakt stress en een slechte gezondheid. We zullen maatregelen invoeren om de werktijd te verkorten en het evenwicht tussen werk en privéleven te verbeteren, waaronder een EU-richtlijn om offline te zijn, het recht op telewerken en flexibele werkuren. We steunen de inspanningen in de hele EU om een vierdaagse werkweek in te voeren. We zullen niet toestaan dat werknemers in de gaten worden gehouden door op kunstmatige intelligentie gebaseerde controlemiddelen.

EEN GELIJK LOON VOOR GELIJK WERK

We zullen strijden voor een gelijk loon voor gelijk werk en gelijke kansen voor iedereen op het werk. De loonkloof tussen mannen en vrouwen had al lang volledig gedicht moeten zijn door middel van bindende maatregelen voor alle werkgevers. De loonkloof tussen mannen en vrouwen is afhankelijk van factoren zoals etniciteit, handicap, toegang tot onderwijs en leeftijd. Verschillende groepen vrouwen hebben te maken met uiteenlopende loonverschillen.

Universele en gelijke toegang tot kinderopvang en langdurige zorgfaciliteiten, en de herziening van de richtlijn inzake het evenwicht tussen werk en privéleven en de richtlijn voor zwangerschapsverlof kunnen Europa op weg helpen naar volledig betaald ouderschapsverlof van gelijke en voldoende duur.

GELIJKE KANSEN VANAF HET BEGIN

Omdat het begin van een nieuw leven van doorslaggevend belang is, eisen we voldoende financiering voor de Europese kindergarantie om ervoor te zorgen dat alle kinderen toegang hebben tot opvang, onderwijs, gezonde voeding, adequate huisvesting en gezondheidszorg. Tegelijkertijd willen we de deelname van ouders aan de arbeidsmarkt ondersteunen. Alle kinderen hebben het recht om deel te nemen aan spel, recreatie, sport en cultuur.

Alle kinderen in de EU moeten gegarandeerd toegang hebben tot hoogwaardige zorg en onderwijs - ongeacht hun paspoort. We zullen samenwerken met de lidstaten om ervoor te zorgen dat de broodnodige investeringen in onderwijs- en zorginfrastructuur eindelijk worden gedaan.

EEN ECONOMIE DIE WERKT VOOR IEDEREEN

De Europese Unie is het belangrijkste niveau voor klimaat- en milieubeleid waar we cruciale, gezamenlijke beslissingen nemen die de Europese samenlevingen een groener pad op sturen.

Dankzij de mobilisatie van de klimaatbeweging zijn wij Groenen erin geslaagd om aan te dringen op een Europese Green Deal in 2019 en de klimaatcrisis bovenaan de agenda te zetten. Maar er wordt te weinig en te langzaam vooruitgang geboekt. Hoe sneller Europa vooruitgang boekt met zijn groene transitie, hoe sneller onze investeringen en inspanningen hun vruchten zullen afwerpen. Het klimaat zal niet wachten tot andere crises voorbij zijn.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Met onze Green en Social Deal voorzien we in een groot investeringsplan om een welvarende en dynamische samenleving op te bouwen op basis van klimaatneutraliteit, groene industrieën en technologieën, en duurzame digitalisering.

INVESTEREN IN EEN GROENE EN BETERE TOEKOMST

Het economische en fiscale beleid van Europa moet gericht zijn op het verbeteren van het welzijn en de levenskwaliteit van mensen, en op het behoud van een stabiel klimaat en een gezond milieu. Om te breken met de beperkingen van het verleden moet Europa investeringen mogelijk maken en aanmoedigen om de problemen van het heden en de toekomst op te lossen.

We zullen de arbitraire grenzen van de Maastricht-criteria en het stabiliteits- en groeipact herzien. Ze hebben Europa blootgesteld aan crises en in verschillende landen geleid tot bezuinigingen op openbare diensten en beperkte overheidsinvesteringen, wat de sociale cohesie ondermijnt.

In plaats daarvan zullen we een nieuw, op welzijn gebaseerd macro-economisch bestuur introduceren dat prioriteit geeft aan kwaliteitsinvesteringen in publieke voorzieningen en de groene transitie, in plaats van het achterhaalde 'groei tegen elke prijs'-paradigma om verdere crises en de sociale gevolgen daarvan te voorkomen.

We roepen op tot de invoering van een 'groene gouden begrotingsregel' en een hervormd Europees semester om ruimte te maken voor toekomstgerichte groene en sociale investeringen. We zullen de regels voor staatssteun en overheidsinvesteringen herzien om groene investeringen aan te moedigen zonder de eerlijke concurrentie op de interne markt te ondermijnen.

Het mandaat van de Europese Centrale Bank moet worden herzien en naast prijsstabiliteit ook volledige werkgelegenheid omvatten. Omdat fossiele brandstoffen gevoelig zijn voor prijsstijgingen en de inflatie aanwakkeren, willen we ook dat de Europese Centrale Bank gebruik maakt van alle instrumenten die ze tot haar beschikking heeft om groene investeringen aan te moedigen, inclusief gedifferentieerde rentetarieven.

VERGROENING VAN DE INDUSTRIE VOOR ONS CONCURRENTIEVERMOGEN IN DE TOEKOMST

De groene transitie is de uitdaging van onze generatie en kan niet worden bereikt zonder een actief industriebeleid. Het groener maken van industrieën door middel van Europese investeringen is een geweldige kans op het vlak van concurrentievermogen en klimaatneutraliteit.

We zullen aandringen op een groene en sociale overgangsfonds ter waarde van ten minste 1% van het BBP van de EU per jaar, voornamelijk gefinancierd door gezamenlijke leningen op EU-niveau.

Het vormt de ruggengraat van onze infrastructuur-Unie en zal groene infrastructuurprojecten financieren, zoals openbaar vervoer en goederenvervoer per spoor, hernieuwbare energiebronnen en energienetwerkverbindingen. Het zal opkomende groene industrieën en de grondige renovatie van woningen financieren. Het fonds zal ook opleidingsprogramma's ondersteunen die essentieel zijn voor het creëren van fatsoenlijke banen in nieuwe groene sectoren en essentiële sociale infrastructuur verbeteren die nodig is voor een rechtvaardige overgang.

Dit fonds is een belangrijke hefboom om de deïndustrialisatie in de hele EU tegen te gaan en zal lidstaten met minder economische middelen en sectoren die door de overgang worden getroffen, ondersteunen. Investeringen op EU-niveau zijn nodig om de interne markt te beschermen en politieke steun te winnen voor de groene transitie in alle EU-landen.

Het industriebeleid van de EU moet worden opgesteld met inspraak van burgers, vakbonden en bedrijven, en mag geen manier worden om de kosten te collectiviseren en de winsten te privatiseren. We zullen ervoor zorgen dat de staatskas profiteert van de opbrengsten van

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

investeringen in industrieën, bijvoorbeeld door middel van aandelenbelangen. Sociale beginselen moeten ervoor zorgen dat er kwaliteitsbanen worden gecreëerd. Het industriebeleid mag niet worden ingevoerd ten koste van uitstootvermindering en -regelgeving. De Europese steun voor onderzoek en ontwikkeling kan ook bijdragen aan wetenschappelijke en technologische ontwikkeling, evenals aan andere maatschappelijke doelen, en moet worden verhoogd.

FINANCIERING VAN DE GREEN EN SOCIAL DEAL

Het geld om deze broodnodige investeringen te financieren is er. We zijn ervan overtuigd dat de EU kan helpen dit geld te kanaliseren naar groene en sociale investeringen. Een mix van fiscaal beleid, overheidsinvesteringen en particuliere initiatieven zal deze verandering aandrijven. Een eerlijker economisch systeem vereist een grotere herverdeling, een beter gebruik van publieke middelen en een rol voor alle actoren in de samenleving.

EEN EERLIJK BELASTINGSTELSEL CREËREN

Europa heeft een rechtvaardig belastingsysteem nodig dat werknemers en kleine bedrijven ontlast, en vervuilers, multinationals en de ultrarijken hun deel laat betalen.

We zullen een minimumniveau vastleggen voor vermogenswinstbelasting in de EU om de belastingdruk op werknemers te verminderen. We zullen de mazen in de OESO-overeenkomst inzake minimale vennootschapsbelasting dicht en er bij de EU-lidstaten op aandringen om de overeenkomst op een hoger niveau toe te passen. Mazen die ruimte laten voor belastingontwijking en -ontduiking binnen en buiten de EU, en voor fraude en witwassen van geld zullen worden gedicht. We zullen strijden tegen belastingparadijzen, niet alleen in de EU maar overal ter wereld.

De Europese Unie heeft meer begrotingsmiddelen nodig om onze gemeenschappelijke uitdagingen aan te gaan. Europa moet de CO₂-grensbelasting uitbreiden naar nieuwe vervuilende sectoren, het principe dat de vervuiler betaalt toepassen op alle sectoren en de gratis quota's eerder afschaffen dan de huidige datum van 2034. We zullen daarnaast de reikwijdte van de bestaande belastingen op kunststoffen vergroten.

We zullen aandringen op een massale verhoging van de omvang van het Sociaal Klimaatfonds van de EU om te zorgen voor een rechtvaardige overgang voor huishoudens met lage inkomens.

We pleiten voor een EU-brede vermogensbelasting om ongelijkheid te bestrijden en de groene transitie te financieren. Daarnaast zullen we aandringen op een Europese belasting op financiële transacties om inkomsten te genereren en tegelijkertijd speculatie tegen te gaan. We zullen de uitzonderlijke winstbelasting van de EU voor energiebedrijven permanent maken om woekerwinsten in toekomstige energiecrises te voorkomen en deze ook toepassen op grondstoffenhandelaren en banken.

EEN ECHTE VERGROENING VAN DE FINANCIËN

We zullen financiële diensten reguleren om langetermijninvesteringen in een groene en sociale toekomst te bevorderen in plaats van kortetermijnspeculatie. We zullen strijden voor een herziening van de 'groene taxonomie' om ervoor te zorgen dat gas en kernenergie niet ten onrechte "duurzaam" worden genoemd. Fossiel gas en fossiele kernenergie mogen niet als schoon worden bestempeld.

Investeringen in nieuwe steenkool-, olie- en gaswinning, op steenkool gebaseerde energieprojecten en de bedrijven die deze ontwikkelen, moeten worden ontmoedigd. De verdere ontwikkeling van activiteiten met een hoge uitstoot brengt de klimaat- en milieuverbintenissen van de EU in gevaar en verhoogt de financiële risico's.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

We zullen financiële actoren verplichten om robuuste klimaattransitieplannen aan te nemen om hun economische transitie te ondersteunen en een geleidelijke transformatie mogelijk te maken. De inhoud en uitvoering ervan moeten worden gereguleerd, met sectorale beleidsmaatregelen voor de activiteiten met de hoogste uitstoot en methoden om doelstellingen vast te stellen voor het koolstofarm maken van de economie. We zullen ervoor vechten om alle activiteiten van de banksector op te nemen in de Corporate Sustainability Due Diligence Directive, zodat de banksector verantwoording aflegt voor de mensenrechten en de milieu- en klimaatimpact van zijn investeringen.

STABIEL EN INCLUSIEF BANKIEREN IN EUROPA

Huishoudens mogen niet langer de zakken vullen van financiële spelers die speculeren op voedsel, energie en huisvesting, of de gevolgen dragen van financiële crises. De EU moet zijn langverwachte bankenunie voltooien en een gemeenschappelijk depositoverzekeringstelsel invoeren.

De Europese Centrale Bank moet een publieke digitale euro aanbieden als alternatief voor private betalingssystemen, cryptocurrency-markten moeten goed gereguleerd worden, inclusief hun impact op het milieu, en het recht van mensen op toegang tot en gebruik van contant geld zou beschermd moeten worden als een kwestie van inclusie.

DE KRINGLOOP SLUITEN MET EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Producers, consumeren en weggooien - de economie van onze samenleving leidt tot een gebruik van grondstoffen dat de grenzen van onze planeet overschrijdt. Als we niets doen om dit te veranderen, zullen we in 2050 drie aarden nodig hebben om aan onze behoefte aan grondstoffen te voldoen. Dit lineaire model voedt de klimaatcrisis, milieuvernietiging en mensenrechtenschendingen bij de winning van grondstoffen. Het maakt onze toeleveringsketens kwetsbaar voor crises en onze economieën en bedrijven afhankelijk van import.

Afval moet een constructiefout worden. We willen tegen 2040 een volledig hernieuwbare, circulaire en niet-giftige economie opbouwen met duidelijke, bindende doelstellingen en overgangstrajecten om de consumptie en het gebruik van grondstoffen tegen 2030 te verminderen.

Aangezien de groene transitie steeds grotere hoeveelheden metalen vereist, moeten we een efficiëntiebenadering hanteren en prioriteit geven aan de ontwikkeling van verwerkings- en recyclingcapaciteiten voor strategische materialen.

Als het noodzakelijk blijkt om grondstoffen te winnen in de EU om veilige en duurzame toeleveringsketens te garanderen, moeten we de hoogste maatschappelijke en milieunormen opleggen. Er mogen geen uitzonderingen worden gemaakt op EU-wetgeving of mensenrechten- en milieurechten, er moeten strikte en onomkeerbare "no-mining"-zones komen en er moet voortdurend worden gewerkt aan de verbetering van mijnbouwtechnieken en arbeidsomstandigheden (inclusief gezondheids- en veiligheidsdekking), en de schadelijkste technieken moeten worden verboden. Getroffen gemeenschappen - in het bijzonder de laatste inheemse gemeenschap van Europa, de Samen - moeten in een vroeg stadium informatie, inspraak, toestemming en eerlijke compensatie krijgen.

GEEN AFVAL IS HET BEDRIJFSMODEL VAN DE TOEKOMST

Onze visie is een volledig circulaire economie waarin we onze producten hergebruiken, upcyclen, delen en recyclen om de materialen in een gesloten kringloop te houden. Deze aanpak beschermt grondstoffen en het klimaat, en bespaart geld voor consumenten omdat producten langer meegaan. Milieu- en consumentenbescherming gaan hand in hand. We zullen aandringen op een snelle implementatie van de verplichte duurzaamheidseisen voor onze producten en op EU-maatregelen om naleving door de industrie te garanderen.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

We zullen de strijd aanbinden met vroegtijdige veroudering, onder andere door software en het gebrek aan reparatiebaarheid, die een verwoestende uitwerking heeft op zowel de planeet als het huishoudbudget. We zullen zorgen voor de invoering van een effectief en betaalbaar recht op reparatie, met inbegrip van een EU-brede reparatiescore en een open reparatiemarkt voor onafhankelijke reparateurs en consumenten. We zullen de oprichting van een interne markt voor tweedehandsgoederen en renovaties ondersteunen. We willen nieuwe technische normen, zoals de gemeenschappelijke oplader, die de duurzaamheid van producten stimuleren en de weg vrijmaken voor een maatschappij zonder afval en zonder export van afval naar derde landen.

BOUWEN AAN EEN SOCIALE EN COLLABORATIEVE ECONOMIE

Onze visie op de economie is dynamisch en circulair, waarbij het midden- en kleinbedrijf (MKB), dat de ruggengraat vormt van de Europese economie, floreert naast nieuwe modellen van gemeenschaps- en deeleconomieën.

Kleine en middelgrote ondernemingen moeten op voet van gelijkheid met grote bedrijven kunnen opereren. We streven ernaar bureaucratie en regelgeving te vermijden die complexer, strenger of omslachtiger is dan nodig om het algemeen belang te beschermen. We promoten digitale hulpmiddelen waar mogelijk om de naleving te vergemakkelijken.

De kracht van duurzame openbare aanbestedingen moet worden benut om hoge ecologische en sociale normen te stimuleren en collectieve onderhandelingen te bevorderen. De Europese regelgeving moet alternatieve economische modellen mogelijk maken, zoals coöperatieve verenigingen, crowdfunding, sociaal ondernemerschap en commons. Deze vruchtbare bodem voor lokale initiatieven moet worden versterkt, waarbij prioriteit moet worden gegeven aan sectoren die te maken hebben met sterke internationale concurrentie, zoals de textielsector.

DUURZAME DIGITALISERING VOOR MENS EN MILIEU

Digitale technologieën maken een steeds belangrijker deel uit van ons leven; ze moeten de rechten van individuen beschermen en het algemeen belang dienen vóór de belangen van particuliere bedrijven. Europa zit gevangen tussen het Amerikaanse surveillance-kapitalisme en de Chinese staatscontrole, en heeft een op rechten gebaseerde, gedecentraliseerde benadering van digitalisering nodig om de vruchten ervan te plukken.

We zullen een Europese dataruimte introduceren die het gebruik mogelijk maakt van geanonimiseerde sociale gegevens die het algemeen belang dienen, waaronder de strijd voor klimaatrechtvaardigheid en medisch onderzoek. Interoperabiliteit is de sleutel tot een succesvol digitaal beleid. Het Europese interoperabiliteits-kader is een goed uitgangspunt, maar creëert nog geen gelijk speelveld. We zullen aandringen om standaardisatie open te stellen voor ontwikkelaars, het maatschappelijk middenveld en kleine en middelgrote ondernemingen. Hun betrokkenheid moet worden gecompenseerd, zodat iedereen op gelijke voet kan deelnemen aan dit proces.

Als digitalisering daadwerkelijk open is en de rechten door een wetgeving worden beschermd, zal het een geweldige kans zijn voor de mensen in Europa. De recente EU-wetgeving zorgt voor meer keuze en transparantie online en beschermt tegen schendingen van rechten en vrijheden. De EU moet echter een wet inzake digitale rechtvaardigheid invoeren om mensen te beschermen tegen opdringerige online reclamepraktijken.

We zullen een wetgeving opstellen om het hergebruik en de recycling van digitale apparaten en onderdelen binnen de EU te vergroten en het energieverbruik in verband met gegevensverwerking en cryptocurrency terug te dringen om de materiële voetafdruk van het internet massaal te verkleinen.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

EEN SUCCESVERHAAL VOORTZETTEN: EUROPESE CONSUMENTEN BESCHERMEN

Sterke consumentenbescherming zoals roaming-rechten, passagiersrechten en productveiligheidsmaatregelen zijn belangrijke successen van de eengemaakte markt. Maar met de snel veranderende economie moeten de EU-normen dringend worden aangepast om mensen te beschermen, vooral online.

Consumenten moeten online en offline dezelfde rechten hebben. Nu een steeds groter deel van de e-commerce bestaat uit potentieel onveilige aankopen direct van derden, vragen we om meer verantwoordelijkheid voor online marktplaatsen en uitgebreide en gecoördineerde goedkeurings- en testprocedures door douane- en markttoezichtautoriteiten.

We zullen ervoor zorgen dat mensen duidelijke en uitgebreide informatie krijgen over de milieu-impact van producten en diensten die in de EU worden verkocht, inclusief informatie over de verwachte levensduur van producten en hun ecologische voetafdruk. In de eengemaakte markt mogen er geen eerste- of tweederangsconsumenten zijn. Producten die in verschillende Europese landen op dezelfde manier op de markt worden gebracht, moeten van dezelfde kwaliteit en samenstelling zijn. Consumentenrechten moeten overal in de EU volledig worden nageleefd.

HOOFDSTUK II: DE MOED OM IN OPSTAND TE KOMEN TEGEN EXTREEM RECHTS - VOOR EEN EUROPA TER BESCHERMING VAN DEMOCRATIE, FEMINISME EN MENSENRECHTEN

Charlie wil gewoon Charlie zijn. Meer niet. Waarom is het zo moeilijk voor de wereld om Charlie heen om diens gender te aanvaarden?

Zara weet wat ze wil: een einde maken aan de vreselijke pijn door endometriose. Een medicijn ontdekken dat heel veel mensen zou kunnen helpen. Maar soms lijkt het alsof mensen niet verder kunnen kijken dan haar huidskleur, haar achternaam of haar kledingkeuze.

Daniel wil het van de daken schreeuwen. Hij is verliefd op een man. Hij wil 's avonds samen kunnen uitgaan, met zijn partner door de straten van Sofia lopen en hem meenemen naar het kerstfeest van het werk.

Vorig jaar stemde Mirna in haar thuisland op een alternatief voor corruptie, intimidatie en manipulatie, maar de democratie en de rechtsstaat blijven maar verslechteren. In plaats van naar haar werk te gaan, demonstreert Mirna nu elke dag samen met duizenden burgers om verandering teweeg te brengen.

Vooroordelen, discriminatie en bedreigingen voor eerlijke democratische processen blijven de Europese samenlevingen stagneren. Maar we kunnen dit veranderen. We moeten dit veranderen.

We moeten bouwen aan een Europese Unie die democratie, vrijheid en grondrechten beschermt.

Racisme is nooit weggeweest. Sommige vormen van racisme, zoals racisme tegenover moslims, antisemitisme en zigeunerhaat, nemen alleen maar toe. Mensen met een handicap, mensen die in armoede leven en andere kwetsbare groepen krijgen nog veel te vaak te maken met discriminatie en uitsluiting.

Er sterven dagelijks mensen aan de grenzen van Europa. De migratieroutes in het Middellandse Zeegebied zijn de dodelijkste ter wereld. Mensen die op zoek zijn naar veiligheid en bescherming krijgen steeds vaker te maken met opsluiting, brutale en illegale *pushbacks* en geweld door smokkelaars en grensautoriteiten. Extreem rechts buit hun lijden uit en maakt het nog erger. Ze slepen mainstream-partijen mee naar rechts en normaliseren migratiebeleidsmaatregelen die zowel disfunctioneel als onhoudbaar zijn.

Extreemrechtse partijen winnen terrein met hun beproefde en vertrouwde tactiek waarbij ze halve waarheden vertellen en minderheden tot zondebok maken. Deze conservatieve tegenaanval probeert op strategische wijze onze rechten en vrijheden terug te dringen. Ooit geloofden ze rotsvast in het Europese project, maar nu zetten zelfs conservatieven de deur open voor antidemocratische krachten die de rechtsstaat bedreigen.

We hebben de moed om in opstand te komen tegen extreem rechts en om de rechten en vrijheden van iedereen te beschermen.

Wij beschermen de democratie en de rechtsstaat en eisen een andere Europese Unie. We zijn ervan overtuigd dat de Europese Unie meer verenigd moet zijn om onze gezamenlijke problemen aan te pakken. We roepen op tot een federale Europese Unie met meer bevoegdheden, diepgaande democratie, transparantie en verantwoordingsplicht.

We bestrijden alle vormen van racisme en uitsluiting. We zorgen ervoor dat niemand beslissingen kan nemen over jouw lichaam. We eisen een eerlijk asielsysteem dat mensenrechten en waardigheid waarborgt. We werken aan een migratiebeleid dat de immense bijdrage van migranten aan onze samenleving erkent. We geloven dat beleidsmaatregelen het beste werken als ze door de mensen zelf worden vormgegeven. We zijn ervan overtuigd dat democratie niet kan bloeien zonder een

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

bruisende burgermaatschappij en krachtige actoren uit het maatschappelijk middenveld. We komen op voor onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en persvrijheid.

De Europese Unie is opgericht om vrede en democratie te beschermen, en vrijheid, rechten en rechtvaardigheid te waarborgen.

We maken die belofte voor iedereen waar.

DE NOODZAKELIJKE VOLGENDE STAP: EEN VERENIGD EUROPA, KLAAR OM ZICH UIT TE BREIDEN

Om de grote uitdagingen van deze eeuw aan te gaan, van de groene transitie tot het bestrijden van groeiende ongelijkheid en het beschermen van de democratie, moet de Europese Unie zijn verdragen hervormen en toewerken naar een federaal Europa dat in staat is om te handelen en nieuwe leden te verwelkomen.

Op de Conferentie over de toekomst van Europa gaven de Europese burgers duidelijk te kennen dat ze voorstander zijn van nieuwe verdragen die de EU meer bevoegdheden geven. Ze riepen op tot een verdieping van de Europese democratie, met meer macht voor het Europees Parlement, een einde aan nationale veto's, een grotere EU-begroting en sterkere EU-bevoegdheden op belangrijke gebieden zoals gezondheid, belastingen en sociale bescherming. Als Groenen staan wij achter hun voorstellen.

UITBREIDING VAN DE DEMOCRATIE IN HET HART VAN EUROPA

We staan voor een federaal Europa, voor een volwaardige supranationale democratie die in staat is om resultaten te boeken.

De noodzaak van unanimiteit tussen Europese lidstaten over zaken gaande van belastingen en buitenlandbeleid tot anti-discriminatie en artikel 7-procedures om de democratie te beschermen, verhindert de EU om beslissingen te nemen voor het algemeen belang.

Het Europees Parlement moet het recht hebben om wetgeving voor te stellen en evenveel begrotingsbevoegdheid hebben. De Raad van de Europese Unie moet fungeren als een tweede kamer voor het maken van EU-wetgeving, niet de plaats waar 's avonds laat wordt gekibbeld over intergouvernementele zaken. De voorzitter van de Europese Commissie moet worden voorgedragen door het Europees Parlement.

De huidige EU-begroting is duidelijk ontoereikend om de uitdagingen waar Europa voor staat aan te gaan. De EU-begroting moet aanzienlijk worden verhoogd met eigen middelen, zoals belastingen op fossiele brandstoffen en vermogensbelastingen op EU-niveau, en het Europees Parlement en het maatschappelijk middenveld moeten een grotere rol krijgen bij het toezicht op de EU-uitgaven. De bevoegdheden van de EU moeten worden uitgebreid om ervoor te zorgen dat de EU resultaten kan boeken. Deze echte transnationale democratie moet ook een Europees burgerschap garanderen op basis van ingezetenschap.

Als Europa deze broodnodige stap wil zetten, is een democratisch mandaat van de burgers van vitaal belang. Daarom moeten deze verdragswijzigingen tot stand komen via een EU-breed constituerend proces.

Verdragswijzigingen moeten dan worden geratificeerd via een referendum in heel Europa volgens het systeem van de dubbele meerderheid van uitgebrachte stemmen: in heel Europa en in een meerderheid van de lidstaten.

Als een handjevol lidstaten de vooruitgang probeert tegen te houden, zullen we intensievere samenwerking opzetten. Dit zal een ambitieuze ecologische en sociale transitie nu mogelijk maken, zonder te moeten wachten op een verdragswijziging.

EUROPA TOT LEVEN BRENGEN DOOR MIDDEL VAN BURGERPARTICIPATIE

De participatie en betrokkenheid van burgers zullen een sterkere Europese Unie garanderen. De EU-instellingen moeten stappen ondernemen om het stemmen bij EU-verkiezingen toegankelijker te

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

maken, ook voor mensen met een handicap. Om de democratische participatie te vergroten, willen we dat er een online stelsysteem wordt getest voor de EU-verkiezingen van 2029, in ieder geval voor mobiele Europese burgers. Naast nationale lijsten moeten er transnationale lijsten ingevoerd worden voor het Europees Parlement, zodat er één kiesdistrict ontstaat voor de hele EU waarin burgers een groot aantal leden van het Europees Parlement kiezen.

Aangezien democratie meer is dan verkiezingen, dringen wij als Groenen aan op de invoering van burgerpanels om de beleidskeuzes van de EU inclusiever te maken. Het kader voor verzoekschriften, en in het bijzonder het Europees burgerinitiatief, moet worden versterkt om meer kanalen voor burgers te openen om het EU-beleid te beïnvloeden en de Europese instellingen te verplichten met wetgevingsvoorstellen te reageren. Er moet een kader komen voor EU-brede referendums.

SAMEN STERKER: DE UNIE UITBREIDEN

Veel mensen in de Europese nabuurschap verlangen ernaar EU-burgers te worden, in de eerste plaats Oekraïne, dat vecht voor onze waarden en Europese veiligheid. Onze Unie is gebaseerd op de waarden van gelijkheid, non-discriminatie, inclusie, menselijke waardigheid, vrijheid en democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten. Het houdt de belofte in van vrede, rechtvaardigheid, gedeelde waarden en welvaart, en elk lid, oud of nieuw, is verantwoordelijk voor het handhaven van deze principes en doelstellingen.

De uitbreiding had allang een nieuwe impuls moeten krijgen. De EU is altijd een project geweest met geopolitieke implicaties. Omdat de EU gebaseerd is op gedeelde regels en waarden, worden grenzen minder belangrijk. De uitbreiding van de EU is daarom het beste vooruitzicht voor blijvende vrede en veiligheid in Europa.

Alle Europese landen die deel willen uitmaken van de EU of er opnieuw lid van willen worden en die onze waarden delen, moeten worden verwelkomd op de weg naar het EU-lidmaatschap en alle steun krijgen die ze nodig hebben om aan de criteria te kunnen voldoen.

ONZE BELOFTEN NAKOMEN: EEN WEG NAAR TOETREDING TOT DE EUROPESE UNIE

De Europese Unie moet zijn beloften nakomen aan kandidaat-lidstaten: Albanië, Bosnië en Herzegovina, Moldavië, Montenegro, Noord-Macedonië, Servië, Oekraïne en Georgië. We steunen de inspanningen van Kosovo om kandidaat-lidstaat van de EU te worden. We zullen deze landen ondersteunen op hun weg om te voldoen aan de criteria van Kopenhagen, waarbij de criteria met betrekking tot democratie en de rechtsstaat met voorrang moeten worden behandeld.

Om toegang te krijgen tot de interne markt en de EU-begroting, moet aan deze criteria worden voldaan en moet hun vooruitgang in het proces gebaseerd zijn op verdienste. Als Groenen zijn we van mening dat de EU nauwer moet samenwerken met het maatschappelijk middenveld in het toetredingsproces. We zetten ons in om de unanimitéit in de Raad, die de toetreding momenteel belemmert, te overwinnen.

De toekomst van Oekraïne ligt in de Europese Unie. We zullen de Oekraïense autoriteiten steunen bij het doorvoeren van de hervormingen die nodig zijn voor het EU-lidmaatschap. De EU-steun aan Oekraïne moet, voor zover mogelijk, een klimaatbestendige wederopbouw en herstel mogelijk maken, gebaseerd op hernieuwbare energie, moderne infrastructuur en een duurzame en inclusieve economie.

Het verwelkomen van nieuwe leden moet dienen als een essentiële stimulans voor interne hervormingen om het voor de EU gemakkelijker te maken efficiënt en doeltreffend beslissingen te nemen. Elke kandidaat-lidstaat moet op zijn eigen tempo de weg naar de EU kunnen afleggen, onafhankelijk van de vooruitgang van andere kandidaat-lidstaten.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

SNEL ACTIE ONDERNEMEN TEN GUNSTE VAN DE DEMOCRATIE EN DE RECHTSSTAAT

Een van de grootste klappen die de Europese vooruitgang de afgelopen jaren gekregen heeft, is de ontwikkeling van autoritaire tendensen in het hart van Europa. Burgers van de getroffen landen zijn EU-burgers, en de EU moet hun rechten verdedigen tegen machtsgrepen van regeringen. We willen dat er snel actie wordt ondernomen om een einde te maken aan de schendingen van de EU-wetgeving door lidstaten door middel van inbreukprocedures. Hiervoor is een duidelijk tijdschema nodig, dit geldt ook voor de artikel 7-procedure.

We voeren een jaarlijkse evaluatie in om de schending van fundamentele waarden in de hele EU te controleren, te handhaven en te bestraffen.

We moeten ervoor zorgen dat de EU-middelen de welvaart, democratie en rechtsstaat versterken en niet verdwijnen in de zakken van autocraten en hun vrienden. We hebben veel vooruitgang geboekt door de EU te voorzien van betere instrumenten om hieraan te voldoen, maar deze moeten wel volledig worden geïmplementeerd.

Toegang tot de rechter moet een realiteit worden voor alle mensen in de Europese Unie. Het is essentieel dat kwetsbare groepen, zoals mensen met een laag inkomen of uit gemarginaliseerde gemeenschappen, toegang hebben tot hun recht om antwoorden en oplossingen te zoeken voor onrecht.

CORRUPTIE BESTRIJDEN! POLITIEK MOET TRANSPARANT ZIJN EN VERANTWOORDING AFLEGGEN

Het vertrouwen van burgers in de democratie berust op politieke integriteit. Transparantie en verantwoordingsplicht zijn essentieel voor democratisch toezicht en publieke controle. Wanneer het vertrouwen in politici en democratische instellingen ernstig wordt bedreigd, moeten we handelen.

Het Qatargate-schandaal heeft aangetoond dat de EU-instellingen niet zijn uitgerust om corruptie en wangedrag op grote schaal te voorkomen. In plaats van nog een adviesorgaan, hebben de EU-instellingen een onafhankelijke ethische autoriteit nodig met de bevoegdheid en de middelen om onethisch gedrag en ambtsmisbruik te onderzoeken en te bestraffen. We hebben uitgebreide wetgeving nodig over lobbyactiviteiten op EU-niveau, inclusief een verplicht EU-transparantieregister.

De EU-instellingen moeten transparanter worden, onder andere door de proactieve publicatie van alle documenten over lopende wetgeving. Deze moeten ook de standpunten van de lidstaten bevatten, aangezien het voor burgers vrijwel onmogelijk blijft om te begrijpen hoe beslissingen in de Raad tot stand komen.

Leden en leidinggevend personeel van EU-instellingen moeten hun bezittingen op transparante wijze aangeven, zoals in veel lidstaten verplicht is, en mogen geen betaalde nevenactiviteiten hebben voor lobbyorganisaties.

Corruptie en misbruik van de EU-begroting ondermijnen het hele Europese project. We steunen de organen die verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de financiële belangen van de EU, OLAF en het Europees Openbaar Ministerie, en vragen om meer middelen voor corruptiebestrijding.

EEN UNIE VAN RECHTEN EN VRIJHEDEN: VOOR EEN WERKELIJK FEMINISTISCHE EN ANTI-RACISTISCHE TOEKOMST

Als Groenen willen we een wereld opbouwen waarin we allemaal kunnen leven zonder geweld, racisme, seksisme, homo- en transhaat en dwang. We vechten voor een wereld waarin we zelf over

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

ons lichaam mogen beslissen, waarin we mogen houden van wie we willen en waarin algehele acceptatie eindelijk realiteit wordt. Deze wereld is mogelijk en we stoppen niet om hiervoor te vechten. Hoe harder de aanvallen, hoe meer overtuiging, medelevendheid en vastberadenheid wij zullen tonen.

GELIJKE RECHTEN VOOR IEDEREEN

We vechten voor gelijke rechten voor iedereen. Daarom willen we het handvest van de grondrechten rechtstreeks van toepassing maken op Europese burgers en grondrechten rechtstreekse bevoegdheden maken van de EU.

We vragen om een algehele evaluatie van het EU-kader tegen discriminatie, waarbij de noodzaak van een intersectionele en alomvattende aanpak wordt erkend. Om discriminatie van groepen behorende tot een minderheid effectief tegen te gaan en gelijke rechten en behandeling voor iedereen te garanderen, moet de horizontale antidiscriminatie-richtlijn worden herzien. Het is 15 jaar geleden dat deze richtlijn voor het eerst werd geïntroduceerd.

WEG MET HET PATRIARCHAAT!

Niet alle vrouwen zijn hetzelfde en inzicht in hun diversiteit is de sleutel tot het bestrijden van ongelijkheid en discriminatie.

Een feministisch Europa moet een beleid garanderen dat financiële onafhankelijkheid voor vrouwen waarborgt, met name door belastingregelingen af te schaffen die vrouwen discrimineren en een einde te maken aan de loonkloof tussen mannen en vrouwen via bindende maatregelen voor bedrijven en overheden.

We eisen universele en gelijke toegang tot kinderopvang. We vragen om de herziening van de richtlijn over het evenwicht tussen werk en privéleven en de richtlijn inzake moederschapsverlof om te komen tot volledig betaald moederschaps- en vaderschapsverlof van gelijke duur.

Gendermainstreaming moet ervoor zorgen dat Europees geld in gelijke mate ten goede komt aan mannen en vrouwen. We pleiten voor een bindend pariteitsmechanisme voor de lijsten bij de Europese verkiezingen en voor genderevenwicht in de EU-besluitvorming, ook voor de topfuncties. De EU-Commissie en de Raad hebben specifieke portefeuilles nodig voor vrouwenrechten en gendergelijkheid.

ONS LICHAAM, ONZE RECHTEN!

We vechten voor meer reproductieve vrijheid. Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, inclusief het recht op veilige abortus, zijn fundamentele rechten. Ze horen thuis in de EU-verdragen - als kernbeginselen en -bevoegdheden van de EU en in het rechtstreeks toepasselijke handvest van de grondrechten. Veilige en legale abortus moet beschikbaar zijn in alle EU-lidstaten. Abortuszorg is een essentieel onderdeel van onze gezondheidszorg.

We komen op tegen de verwoestende regressie van reproductieve rechten over de hele wereld. Niemand zou gecriminaliseerd mogen worden voor het aanvragen of gebruik maken van abortusdiensten. Vrouwen moeten toegang hebben tot medische abortussen. Als Groenen pleiten we voor gratis anticonceptiemiddelen van hoge kwaliteit voor iedereen. Jongeren hebben bovendien recht op uitgebreide seksuele voorlichting.

EEN EINDE MAKEN AAN GENDERGERELATEERD GEWELD

Alle vrouwen en meisjes in heel Europa, inclusief zij die gemarginaliseerd worden op grond van afkomst, geslacht, genderidentiteit, leeftijd, seksuele kenmerken, seksuele geaardheid, handicap,

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

klasse of migratiestatus, hebben het recht om een leven zonder geweld te leiden. Gendergerelateerd geweld is een grove schending van de mensenrechten en een uiting van ongelijke machtsverhoudingen in onze samenleving.

We blijven strijden voor een alomvattende EU-wetgeving die gendergerelateerd geweld online en offline in de hele EU voorkomt, aanpakt en beëindigt. Dit gebeurt vanuit een intersectioneel en structureel perspectief. De Groenen benadrukken de rol van gemeenschappen bij het voorkomen van schade en het versterken van de rechten van slachtoffers door middel van gespecialiseerde ondersteuning, toegang tot de rechter, en bescherming van slachtoffers met speciale aandacht voor groepen die gemarginaliseerd worden. Alle EU-lidstaten moeten het Verdrag van Istanbul ratificeren. De EU moet gendergerelateerd geweld toevoegen aan de lijst van EU-misdrijven.

PRIDE, RESPECT EN GELIJKHEID VOOR LGBTQIA+

Een vernieuwde LGBTQIA+-strategie voor gelijkheid moet ervoor zorgen dat transseksuelen, interseksuelen en non-binaire personen ook worden beschermd door het wettelijke kader van de EU, waardoor mazen in de wetgeving op het gebied van non-discriminatie en haatmisdrijven worden gedicht. We willen een einde maken aan genitale verminking bij interseksuele personen. We dringen aan op wettelijke gendererkenning op basis van zelfbeschikking en toegang tot trans-specifieke gezondheidszorg. De Europese Unie moet politiek handelen voor een EU-breed verbod op zogenaamde "conversietherapie" en gedwongen sterilisatie van transgenders. In de hele EU moeten regenboogfamilies en hun rechten worden beschermd, inclusief de volledige toepassing van de vrijheid van verplaatsing zonder verlies van rechten.

RACISME EN UITSLUITING BESTRIJDEN

Racisme in Europa is niet alleen een probleem vanwege individuele opvattingen, het is een structurele en systematische uitdaging die als zodanig moet worden aangepakt. Algehele acceptatie moet in alle EU-beleidslijnen worden geïntegreerd, op basis van zinvolle participatie van alle groepen behorende tot een minderheid om ervoor te zorgen dat er rekening wordt gehouden met hun ervaringen.

Antisemitisme en antimoslim-racisme nemen toe. De EU moet voor iedereen een veilige plek zijn om te leven. We beschermen Joodse en moslimgemeenschappen en eisen dat er een einde komt aan alle vormen van discriminatie.

We zorgen ervoor dat het EU-actieplan tegen racisme wordt uitgevoerd en werken voor 2025 aan de vernieuwing ervan met passende financiering en een adviesorgaan voor het maatschappelijk middenveld. Nationale actieplannen moeten verplicht zijn voor alle lidstaten.

Het is een democratisch probleem dat 96% van de leden van het Europees Parlement blank is. Als Groenen werken we eraan om kandidaten uit diverse gemeenschappen op verkiesbare plaatsen te krijgen. We moedigen minderheden die behoren tot de Groenen actief aan om zich kandidaat te stellen voor het Europees Parlement.

JONGE STEMMEN DOEN ERTOE: MEER RECHTEN, MEER VERTEGENWOORDIGING

We strijden voor de mogelijkheid om te stemmen vanaf 16 jaar voor alle verkiezingen in Europa en voor het passief kiesrecht vanaf 18 jaar, te beginnen met de Europese verkiezingen. Als Europese Groenen streven we ernaar om jonge kandidaten op verkiesbare plaatsen op partijlijsten te krijgen.

De EU-wetgeving moet kloppen voor jongeren. De Europese Unie moet de goedkeuring van een internationaal verdrag voor de rechten van jongeren steunen. Overlegmethodes zoals jaarlijkse dialogen met representatieve jongerenorganisaties en forums voor jonge burgers moeten worden

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

geinstitutionaliseerd en jongeren moeten systematisch worden betrokken bij effectbeoordelingen van wetgeving. EU-fondsen moeten jongerenorganisaties naar behoren financieren.

NEE TEGEN LEEFTIJDSDISCRIMINATIE

Leeftijd mag geen belemmering vormen voor een volwaardig en actief leven, maar al te vaak worden ouderen tegengehouden door discriminatie en uitsluiting op basis van leeftijd. Ouderen behoren tot de sociale groepen die het grootste risico lopen op armoede en digitale uitsluiting. Als Groenen zullen we opkomen tegen leeftijdsdiscriminatie in het Europees beleid. Senioren vormen de snelst groeiende bevolkingsgroep in Europa en we moeten veerkrachtig zijn. We steunen maatregelen die de inclusie van ouderen en hun participatie in beleidszaken bevorderen, zoals de toetreding tot het wereldwijd netwerk van leeftijdsvriendelijke steden en gemeenschappen van de WHO.

We eisen eerlijke pensioenen voor alle senioren in de EU. Dit houdt ook in dat mensen met een pensioen met gegarandeerd inkomen zich vrij moeten kunnen bewegen, zodat ze toegang hebben tot hun pensioen, waar ze ook wonen binnen de EU. We willen armoede-bestendige pensioenen invoeren voor alle senioren in de EU vanaf de pensioengerechtigde leeftijd. Tegelijkertijd moedigen we benaderingen aan die overgangperiodes mogelijk maken tussen leren, werken, gezinszorg, periodes van werkloosheid, vrije tijd en pensionering in verschillende fases van iemands leven.

We willen sterke zorgdiensten die het welzijn van mensen met langdurige zorgbehoeften en hun families en gemeenschappen ten goede komen. Intergenerationele rechtvaardigheid is niet alleen een concept: uitwisseling tussen generaties moet verankerd zijn in onze onderwijssystemen en ook op breder vlak in gemeenschapsactiviteiten.

VOOR EEN EUROPA DAT TOEGANKELIJK IS VOOR IEDEREEN

Mensen met een handicap in de Europese Unie moeten volledig kunnen deelnemen aan het politieke, sociale en openbare leven, inclusief werkgelegenheid. We dringen aan op de effectieve controle en handhaving van de Europese toegankelijkheidswetgeving en de invoering van een erkende gehandicaptenkaart in de hele EU. De EU moet beginnen met het verzamelen van gegevens uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en type handicap om de impact van het EU-beleid te beoordelen en de voortgang van de inclusie van mensen met een handicap in het algemeen te monitoren.

EEN UNIE VAN RECHTEN EN VRIJHEDEN: DE RECHTEN VAN IEDEREEN BESCHERMEN

De rechten van iedereen beschermen is een belangrijke strijd tegen extreem rechts. In heel Europa gebruikt extreem rechts migratie om angst en haat te zaaien. Ze willen de rechten en vrijheden van vrouwen, mensen uit de LGBTQIA+-gemeenschap en mensen met een migratieachtergrond terugdringen. Wij vechten tegen dit verzet en komen resoluut op voor democratie, vrijheid en mensenrechten.

MENSENRECHTEN VERDEDIGEN MET EEN HUMAAN ASIELSTEEEM

We zijn voorstander van een eerlijk asielsysteem dat de mensenrechten en de menselijke waardigheid verdedigt, gebaseerd op solidariteit en gedeelde verantwoordelijkheid. We zijn ervan overtuigd dat als de politieke wil er is, de Europese Unie humanitaire uitdagingen kan aanpakken en mensen die veiligheid zoeken met menselijkheid kan beschermen. Omdat we de fundamentele principes van de Europese Unie in stand houden, valt er over het asielrecht niet te onderhandelen.

We willen werken aan een menselijk asielsysteem met snelle en gedecentraliseerde procedures. De lidstaten moeten de verantwoordelijkheid voor asielaanvragen eerlijk verdelen. Voor ons is het duidelijk dat we een verplicht herplaatsingsmechanisme nodig hebben. Partijen uit het hele politieke spectrum laten zich meeslepen in de richting van een extreemrechts migratiebeleid, zoals het nieuwe migratie- en asielpact van de EU helaas weerspiegelt. We moeten opnieuw gebruik maken

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

van de succesvolle richtlijn voor het verlenen van tijdelijke bescherming in reactie op de vluchtelingensituatie als gevolg van de oorlog in Oekraïne.

We vragen om EU-visa voor mensenrechten- en milieuactivisten. We willen juridische bescherming bieden aan mensen die gedwongen ontheemd zijn als gevolg van de klimaatcrisis of milieurampen. Dit omvat klimaatvisa zodat slachtoffers van natuurrampen bescherming en veiligheid kunnen zoeken binnen de Europese Unie en het ondersteunen van processen die staatloosheid als gevolg van de klimaatcrisis voorkomen. De specifieke kwetsbaarheid van LGBTQIA+-asielzoekers moet worden aangepakt.

EEN EINDE MAKEN AAN DE CRIMINALISERING VAN MIGRERENDE MENSEN

Er is een ontoelaatbare escalatie van geweld tegen mensen die bescherming zoeken. We moeten een einde maken aan geweld, marteling en onmenselijke en vernederende behandeling aan de Europese grenzen. Er moet een einde komen aan de illegale *pushbacks* aan de grenzen van de EU.

Er moeten EU-wetten worden gehandhaafd om de normen voor asielprocedures, opvangvoorzieningen en eerstelijnszorg te harmoniseren. We kunnen opsluiting, mishandeling en misbruik van mensen die bescherming en een beter leven zoeken in de EU niet accepteren.

REDDING IS GEEN MISDAAD

We pleiten vooreen door de EU gefinancierde en geleide opsporings- en reddingsmissie in het Middellandse Zeegebied en versterking van het humanitaire mandaat en de verantwoordelijkheid van Frontex. We streven naar een sterkere controle van het agentschap door de nationale parlementen samen met het Europees Parlement. We willen een einde maken aan de criminalisering van humanitaire hulp en het veelvuldig gebruik van noodtoestanden om de toegang tot asiel en het legitieme recht op toezicht door het maatschappelijk middenveld en de media te beperken. Mensen horen niet in de gevangenis gewoon omdat ze asiel zoeken. Asielzoekers moeten gegarandeerd toegang hebben tot juridische hulp.

GEEN VUILE DEALS MET DICTATORS

We zijn fel gekant tegen zogenaamde "migratiedeals", zoals die met Tunesië, waarbij de EU andere landen betaalt om migranten te weren. Voor elke samenwerking met derde landen op het gebied van migratie is een beoordeling van de mensenrechten nodig. Het is onethisch om ontwikkelingssamenwerking met derde landen afhankelijk te maken van "migratiebeheer". We kunnen niet aanvaarden dat vluchtelingen en migranten worden uitgebuit voor geopolitiek voordeel. Mensenhandel mag nooit een wapen worden voor hybride oorlogsvoering.

EEN EERLIJK MIGRATIEBELEID IS EEN VOORDEEL VOOR IEDEREEN

Door de geschiedenis heen zijn mensen altijd van plaats naar plaats verhuisd. Migratie is zo oud als de geschiedenis, en we moeten terugkeren naar dit pragmatisme. Migratie kan iedereen ten goede komen. Het kan helpen de tekorten aan arbeidskrachten aan te pakken - vandaag de dag een belangrijke economische uitdaging. Migrant leveren een essentiële bijdrage aan de Europese economie en verrijken onze cultuur, gemeenschappen en dagelijkse leven.

Het opzetten van legale en toegankelijke migratiekanalen is een noodzakelijke voorwaarde om een einde te maken aan mensenhandel en uitbuiting. We willen een nieuwe, alomvattende migratiewetgeving ontwikkelen, die voorziet in visummogelijkheden voor gezinshereniging en werk op verschillende vaardigheidsniveaus. Ook moeten migranten die al in de EU zijn hun status kunnen wijzigen, bijvoorbeeld van student naar werknemer. We willen het voor nieuwkomers gemakkelijker maken om te werken en zich te integreren door toegang te bieden tot onderwijs, taalondersteuning en arbeidskansen.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Om uitbuiting van arbeidsmigranten te voorkomen, moet toegang tot de rechter in alle EU-landen gewaarborgd zijn. We roepen op tot een uitgebreide campagne om langdurig in EU-landen wonende "sans-papiers" te regulariseren. Wat hun status ook is, mensen die naar de Europese Unie komen om een nieuw leven op te bouwen moeten gelijke sociale, culturele, economische en burgerrechten genieten, waaronder vrijheid van verplaatsing, het recht op werk en sociale bescherming, toegang tot gezondheidszorg en onderwijs.

MENSENHANDEL EN ARBEIDSUITBUITING BESTRIJDEN

We willen mensenhandel en arbeidsuitbuiting in de EU bestrijden. We willen slachtoffers beschermen, bijvoorbeeld door middel van beschermingsprogramma's en verblijfsrechten. Door de universaliteit van arbeidsrechten te erkennen, kunnen we ernstige arbeidsuitbuiting, die kan leiden tot mensenhandel, effectief aanpakken. Alle werknemers, ongeacht hun verblijfsstatus, hebben rechten die hen beschermen tegen illegale arbeidsmisbruiken op grond van de EU-wetgeving inzake de rechten van slachtoffers en de bestrijding van mensenhandel. Deze rechten moeten werkelijkheid worden.

VOOR EEN EERLIJKE EN VEILIGE DIGITALE WERELD

Nu de digitale wereld een integraal onderdeel van ons leven is geworden, moeten dezelfde vrijheden en bescherming die offline bestaan ook online bestaan. De verspreiding van online haat voorkomen is essentieel om ervoor te zorgen dat bepaalde groepen niet worden uitgesloten van de politieke arena. Daarnaast is desinformatie bestrijden essentieel voor goed functionerende en betrouwbare democratische instellingen.

De EU heeft vooruitgang geboekt in de strijd tegen desinformatie en de regulering van online platforms met de Verordening inzake Digitale Diensten. Nu moeten de bepalingen worden gehandhaafd. Online platforms moeten legale inhoud beschermen en onderworpen zijn aan openbaar toezicht en transparantie over het verwijderen van illegale inhoud.

Vrouwen en minderheidsgroepen hebben onevenredig veel te lijden onder online haat. Het internet moet vrij zijn van illegale haatzaaiende taal en discriminatie. De EU moet zijn bevoegdheden gebruiken om bijzonder schadelijke uitingen van haat strafbaar te stellen als EU-misdrijven met minimumregels voor de definitie ervan en de bijbehorende sancties. We willen steun geven aan platforms, maatschappelijke organisaties en media-initiatieven die mediageletterdheid en strategieën tegen haat bevorderen.

De GDPR beschermt ons recht op privacy, zelfs tegen overheidstoezicht. We zullen aandringen op het recht om niet getraceerd te worden. De EU moet het voortouw nemen in de wereldwijde strijd tegen massasurveillance. Adequate EU-wetgeving moet burgers beschermen tegen het misbruik van spyware en lidstaten ervan weerhouden verantwoordelijkheid te ontlopen door zich te beroepen op nationale veiligheid.

DE MENS CENTRAAL STELLEN BIJ KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

Kunstmatige intelligentie biedt geweldige mogelijkheden, maar kan de samenleving ook voor grote uitdagingen stellen. Om eventuele risico's aan te pakken, implementeren we het principe dat mensen de controle moeten behouden over AI-systemen en dat deze systemen de menselijke autonomie, waardigheid en beslissingsbevoegdheid moeten respecteren. Kunstmatige intelligentie moet ten dienste staan van de mens, de samenleving en de planeet, niet van controlestaten of technologie-kapitalisme.

Daarom moeten er strikte beperkingen worden opgelegd. De meest onethische en ondemocratische praktijken in de EU, zoals biometrische massasurveillance, AI-systemen die emoties, geslacht of

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

seksuele geaardheid herkennen en op AI gebaseerde voorspellend politiewerk mogen niet worden toegestaan. Wetten inzake non-discriminatie en gegevensbescherming moeten worden aangescherpt en gehandhaafd om te garanderen dat AI-systemen niet discrimineren tegen groepen behorende tot een minderheid. De inspanningen op het gebied van cyberbeveiliging moeten worden opgevoerd om op AI gebaseerde hackaanvallen te voorkomen, met speciale nadruk op de bescherming van kritieke infrastructuur. Het ontwerp en gebruik van AI-systemen moeten transparant zijn. Toepassingen zoals deepfakes en chatbots moeten duidelijk als zodanig worden gelabeld.

We willen er ook voor zorgen dat AI de Green Deal bevordert en niet belemmert met belangrijke milieubepalingen. Op de werkplek moeten werknemers altijd de verbinding met AI-systemen kunnen verbreken. De auteursrechtwetgeving moet naar behoren worden gehandhaafd in de context van AI-modellen om makers van inhoud volledig te beschermen. We ondersteunen het concept van “data dignity”, wat betekent dat gegevens die door menselijk handelen zijn gegenereerd niet gratis mogen worden geoogst door commerciële AI-ontwikkelaars, maar eerst en vooral toebehoren aan de mensen die ze hebben gecreëerd.

VOOR EEN STERK EN DYNAMISCH MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD

De organisaties van het maatschappelijk middenveld vormen het hart van elke democratie. Daarom willen we ze sterk en echt Europees maken. We roepen op tot een EU-mechanisme om het maatschappelijk middenveld, activisten en verdedigers te beschermen tegen alle vormen van aanvallen, discriminatie en intimidatie. Een EU-mechanisme moet deze maatschappelijke organisaties in staat stellen om deze aanvallen te melden, onder meer via een systeem voor vroegtijdige waarschuwing. Ook moet adequate financiering worden gegarandeerd, zowel op EU- als op nationaal niveau.

Maatregelen ter ondersteuning van een regelmatige, zinvolle en gestructureerde dialoog met het maatschappelijk middenveld tijdens wetgevingsprocedures zijn essentieel. We zullen een statuut voor Europese grensoverschrijdende verenigingen en non-profitorganisaties invoeren. We pleiten voor een burgerdialoog op EU-niveau, tussen deze maatschappelijke organisaties en EU-instellingen, naar het voorbeeld van de sociale dialoog.

VRIJE EN ONAFHANKELIJKE MEDIA VOOR EUROPA

De mediaconcentratie heeft een alarmerend niveau bereikt en vormt een bedreiging voor de redactionele en economische onafhankelijkheid. De bescherming van journalistieke bronnen wordt bemoeilijkt door ingrijpende antiterrorismewetten en verregaande massasurveillance-maatregelen. Rechtszaken wegens laster en misbruik van gerechtelijke procedures zijn belangrijke methoden geworden om onderzoeksjournalisten de mond te snoeren.

We hebben een EU-kader nodig om mediaconcentratie te voorkomen en journalisten in staat te stellen vrij te werken. Onderzoeksjournalistiek heeft speciale waarborgen nodig. Vrije en onafhankelijke journalistiek mag nooit een kwestie zijn van de nodige financiën. We willen nauwlettend toezien op de toepassing van de EU-wetgeving, in het bijzonder de EU-wetgeving inzake auteursrecht, bedrijfsgeheimen, de verordening inzake gegevensbescherming en de richtlijn inzake audiovisuele mediadiensten, om ervoor te zorgen dat er geen misbruik van wordt gemaakt. We werken aan de juiste implementatie van de toekomstige Europese verordening inzake mediavrijheid en de anti-SLAPP-richtlijn (strategische rechtszaak tegen publieke participatie).

We ondersteunen de opkomst van pan-Europese mediakanalen en kwalitatief hoogstaande inhoud over Europese zaken, Europees burgerschap en Europese identiteit als kernelementen voor een gedeelde Europese burger- en informatieruimte, het ontcrachten van EU-gerelateerde mythes en het opbouwen van een gevoel van Europese saamhorigheid.

CULTUUR ALS MOTOR VOOR VERANDERING

Kunst en cultuur behoren tot de krachtigste middelen waarover een samenleving beschikt om verhalen te delen, denkwijzen te veranderen en solidariteit op te bouwen. Ons rijke culturele erfgoed en onze diverse, levendige kunstscene vormen de hoeksteen van wat Europa verenigt en uniek en aantrekkelijk maakt. Als Groenen geloven we in de waarde van artistieke expressie op zich en als essentieel onderdeel van onze democratie. We geloven ook dat de werelden van cultuur en creativiteit een belangrijke politieke rol kunnen spelen bij het bedenken van oplossingen voor de uitdagingen van onze tijd. We willen de vrijheid van culturele expressie ondersteunen door publieke financiering te garanderen en het te verdedigen tegen aanvallen van extreemrechts.

Het vermogen om samen te produceren is een bijzonder transformerend aspect van het programma Creatief Europa. Het is essentieel om de productie en distributie van kunst en cultuur in heel Europa te blijven ondersteunen, met name door experimenten, diversiteit in uitingen en organisatievormen te stimuleren.

We zullen aandringen op een EU-strategie om de culturele sectoren te betrekken bij onze Green en Social Deal en bij elk belangrijk proces over de toekomst van Europa. Culturele diplomatie en uitwisseling moeten deel uitmaken van het toetredingsproces voor alle landen die lid willen worden van de EU.

Op basis van de moeilijke lessen die we geleerd hebben tijdens de pandemie, roepen we op tot gemeenschappelijke Europese normen voor werkgelegenheid, sociale garanties en arbeidsomstandigheden in de culturele en creatieve sectoren. We willen een Europese artiestenstatus creëren die een gemeenschappelijk kader creëert om goede arbeidsomstandigheden en minimumnormen te garanderen voor artiesten en culturele werkers in alle lidstaten, in het bijzonder met betrekking tot streamingplatformen.

SCHENGEN VERDEDIGEN, GENIETEN VAN VRIJE VERPLAATSING

Vrij verkeer - het recht van mensen om vrij en ongehinderd door de Europese Unie te reizen en zich te verplaatsen - heeft het leven van EU-burgers als geen ander beïnvloed en gevormd. Miljoenen mensen hebben een leven en relaties opgebouwd in een ander EU-land dan hun geboorteland en miljoenen anderen steken regelmatig de landsgrenzen over voor professionele kansen en vrije tijd.

Zoals de grenscontroles tijdens de pandemie ons eraan herinnerden, liggen de dagen van in de rij staan aan de grens gelukkig achter ons. Dat willen we zo houden. De Europese instellingen moeten actie ondernemen om de gestage terugkeer en de illegaal onbeperkte handhaving van grenscontroles binnen het Schengengebied te keren, vooral op basis van de rechtvaardiging van migratie. Bulgarije en Roemenië zijn EU-lidstaten die aan alle vereisten voor het Schengen-lidmaatschap voldoen en moeten dan ook worden verwelkomd, zodat hun burgers kunnen genieten van de volledige rechten als EU-burgers.

POLITIEWERK ZONDER VOORORDELEN

Niemand in de Europese Unie staat boven de wet, ook de politie en veiligheidsdiensten niet. Dit basisprincipe, ter bescherming van ieders grondrechten, wordt regelmatig ondermijnd, zoals maar al te vaak blijkt uit gevallen van politiegeweld.

Om de rechten te beschermen van groepen die tot een minderheid behoren en onevenredig veel risico lopen op politiegeweld en profilering, moet de EU-richtlijn inzake rassengelijkheid worden bijgewerkt zodat politiegeweld en institutioneel geweld er expliciet onder vallen. Nu het recht op protest steeds meer onder druk komt te staan, zullen we het recht op vereniging, vergadering en

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

vreedzaam demonstreren verdedigen in overeenstemming met de internationale en Europese wetgeving.

EEN EUROPESE STRIJD TEGEN GEORGANISEERDE MISDAAD

Georganiseerde misdaad schaadt onze democratieën, brengt levens in gevaar en vernietigt plaatselijke omgevingen. Omdat georganiseerde misdaad transnationaal is, kan het alleen worden bestreden door Europese samenwerking. We steunen beleidsmaatregelen die de uitwisseling en informatiestromen tussen Europese politie- en inlichtingendiensten verbeteren, en willen een Europees uitwisselingsprogramma voor politiemensen opzetten.

HOOFDSTUK III: MOED OM VERANTWOORDELIJKHEID TE NEMEN - BOUWEN AAN EEN UNIE VAN VEILIGHEID, VREDE EN WERELDWIJDE RECHTVAARDIGHEID

Yulia verliet haar boerderij vier maanden na het begin van de oorlog. De oogst was normaal de beste tijd van het jaar, maar dit jaar was het te gevaarlijk. En het graan kon toch nergens heen.

De Russische blokkade was een tragedie voor Yulia en de miljoenen mensen die afhankelijk waren van de Oekraïense voedselexport over de hele wereld. Net zoals de Oekraïense economie eeuwenlang is vormgegeven door Russische behoeften, zorgen onrechtvaardige handel en de naweeën van kolonialisme ervoor dat bepaalde regio's niet in hun eigen voedselbehoeften kunnen voorzien. Hittegolven en droogte maken deze slechte situatie nog erger.

We hebben een wereldwijde rechtvaardige transitie nodig, want onze toekomst is ieders toekomst, en ieders toekomst is onze toekomst. Vrede, welvaart en duurzaamheid gaan hand in hand. De wereld kan niet het ene wel hebben terwijl ze het andere negeert.

Onveiligheid en conflicten nemen toe, van oorlogen tot genocidepogingen, terwijl autocratische regimes de democratische waarden en de internationale dialoog in gevaar brengen.

De grootschalige Russische invasie van Oekraïne was een keerpunt in de geschiedenis van ons continent en de wereld. Het schendt de regels van het internationaal recht, de internationale vrede en veiligheid.

Als Groenen zijn we vastberaden in onze onverdeelde solidariteit met en steun voor Oekraïne, en staan we volledig achter blijvende financiële en militaire steun. De strijd van het Oekraïense volk voor vrijheid, vrede en toetreding tot de Europese Unie is onze strijd.

Het gaat niet alleen om Oekraïne. Wereldwijd worden vrede en veiligheid bedreigd. Er woeden pijnlijke conflicten in het Midden-Oosten, de Kaukasus, de Sahel en Centraal-Afrika.

Toenemende spanningen en steeds minder ruimte voor democratie en het maatschappelijk middenveld bedreigen de integriteit van het internationale systeem en de hoop op een betere wereld. Europa's afhankelijkheid van autoritaire regimes heeft ons te lang blind gemaakt voor deze realiteit.

De toenemende klimaatcrisis, natuurrampen en de race om grondstoffen gaan samen met de mondiale ongelijkheid die nog steeds zit ingebakken in economische relaties, handelsovereenkomsten en multilaterale instellingen. Het kolonialisme en de nalatenschap hiervan zijn nog steeds aanwezig.

Wij zijn van mening dat de Europese Unie een sterke speler moet zijn in de wereld van nu. De EU is altijd een vredesproject geweest. We moeten kunnen opkomen voor de veiligheid van de EU en voor vrede en universele waarden in onze regio en overal ter wereld.

Mensenrechten en economische welvaart mogen geen luxe zijn voor de rijksten ter wereld. Mondiale rechtvaardigheid, goed bestuur en democratische normen en instellingen helpen een land te bloeien. Ze zijn essentieel voor een veilige, coöperatieve en vreedzame wereld.

Een wereldwijde rechtvaardige overgang waar alle landen en regio's baat bij hebben, is de sleutel tot die toekomst.

In eerste instantie moet de EU in geopolitiek en economisch opzicht meer veiligheid bereiken en internationaal als één geheel optreden. Bovendien hangt voor de EU onze veiligheid ook af van onze steun aan Oekraïne.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

We maken waarden, vrede en verzoening tot prioriteiten van het internationale beleid van de EU, en bouwen een stabielere wereld op aan de hand van menselijke veiligheid, diplomatie en conflictpreventie. De EU moet dan ook bereid zijn om daartoe samen te werken met alle beschermers van vrede, mensenrechten en multilateralisme.

De EU heeft de moed en de slagkracht om deze wereld rechtvaardiger te maken.

De groene transitie van Europa is zowel een geopolitiek instrument als een mondiale verantwoordelijkheid. Klimaatdiplomatie en samenwerking op het gebied van groene technologie en investeringen zijn essentieel voor de manier waarop we met de wereld zullen omgaan.

We vechten voor wereldwijde rechtvaardigheid. De EU kan onrechtvaardige handelsregels herschrijven en de wereld eerlijker en gelijkjer maken. Alle landen moeten een aandeel hebben in de nieuwe koolstofarme wereldeconomie.

Een veilige en vreedzame wereld, waarin Europa samenwerkt met partners die mensen en de planeet boven oorlog en uitbuiting zetten.

Dit is de toekomst die we willen en die Europa ons kan helpen opbouwen.

EEN UNIE VOOR VREDE, SAMENWERKING EN MENSENRECHTEN

Het veiligheidsbeleid is en blijft het middelpunt van de EU-agenda. Als Groenen zijn we ervan overtuigd dat de EU nood heeft aan een nieuwe mentaliteit en een sterke bereidheid om actie te ondernemen.

Het is tijd om het multilateralisme en op waarden gebaseerde buitenlandbeleid nieuw leven in te blazen. De Europese Unie is sterk geworden door integratie, delen en verbinden - niet door ontkoppeling of het bouwen van muren. Wat we met het Europese project hebben nagestreefd, moet ook de leidraad zijn voor onze internationale betrekkingen. We moeten solidair zijn met onze partners en bouwen aan een uitgebreid netwerk van contacten en strategische partnerschappen om te kunnen samenwerken in een steeds complexere en onderling verbonden wereld.

De groene transitie is ook altijd een kwestie van veiligheid geweest. Met meer controle over ons energiesysteem, cruciale technologieën en vitale toeleveringsketens, kan de EU een grotere impact hebben op het buitenlandbeleid en op een wereldwijd rechtvaardige overgang. Het is een kans voor de EU om samen met partners en multilaterale instellingen een actievere speler te worden, die vrede en veiligheid centraal stelt en zich inzet voor universele waarden, doelstellingen voor duurzame ontwikkeling, mensenrechten en democratie in de hele wereld.

SAMENWERKING GEBASEERD OP UNIVERSELE WAARDEN EN PRINCIPES

De EU moet voorrang geven aan samenwerkingsverbanden en alliantievorming met democratische partners om de mensenrechten, universele waarden en een op regels gebaseerde internationale orde te verdedigen. We moeten waar mogelijk samenwerken met onze bondgenoten en gelijkgestemde partners en tegelijkertijd de mogelijkheid behouden om onafhankelijk op te treden wanneer nodig.

Als Groenen verlangen we naar een Europese Unie die nauw samenwerkt met democratieën en gelijkgestemde partners om agressors wereldwijd het hoofd te bieden, en nieuwe banden te smeden voor multilaterale samenwerking buiten het mondiale Noorden. De EU moet bereid zijn om samen te werken met alle partijen die zich inzetten voor vrede, mensenrechten, multilateralisme en internationaal recht.

MULTILATERALISME EN SAMENWERKING VOOR MONDIALE VEILIGHEID

Vrede en vrijheid worden opgebouwd door een op waarden gebaseerde en eerlijke omgang met onze partners. We geloven in internationale solidariteit en multilateralisme. De Verenigde Naties handhaaft onze gedeelde wereldwijde waarden, en we zullen de Verenigde Naties verdedigen tegen aanvallen en pleiten voor hervormingen om de transparantie, verantwoordingsplicht en doeltreffendheid te verbeteren.

In deze uitdagende tijden moet de EU actief op zoek gaan naar mogelijkheden voor internationale samenwerking, en alle samenwerkingskanalen gebruiken om de vrede te bewaren, ook binnen de OVSE. Het multilaterale systeem moet worden versterkt door een eerlijke vertegenwoordiging van het mondiale Zuiden, bijvoorbeeld in de VN-Veiligheidsraad en in internationale financiële instellingen. We pleiten voor een hervorming van het VN-systeem, in het bijzonder van de VN-Veiligheidsraad, om een eerlijke en evenredige vertegenwoordiging van alle wereldregio's te garanderen en regionale organisaties zoals de EU in staat te stellen volwaardig lid te worden. Het veto in de Veiligheidsraad moet worden afgeschaft om internationale besluitvorming te bevorderen en af te stappen van een hegemoniaal systeem.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Mondiale veiligheid kan alleen worden bereikt door het internationaal recht te handhaven, te bevorderen en te ontwikkelen. Als Groenen zorgen we ervoor dat de EU zijn internationale invloed aanwendt om landen als de Verenigde Staten te motiveren zich aan te sluiten bij het Statuut van Rome en het Internationaal Strafhof, om ervoor te zorgen dat de mensenrechten wereldwijd worden beschermd.

De Europese Unie moet opkomen voor de internationale mensenrechten en de bescherming van het internationaal humanitair recht. Als zodanig is het onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat geen enkele oorlogsmisdaad of schending van de mensenrechten onbestraft blijft. Deze betrokkenheid is de beste manier om multilateralisme te bereiken dat is niet gebaseerd op macht, maar op de kracht van het internationaal recht.

Voor de EU houdt een multilaterale aanpak ook in dat de samenwerking met de NAVO wordt versterkt en verdiept, met inachtneming van een duidelijke bevoegdheidsverdeling en zonder voorrang. De lidstaten beslissen zelf over het NAVO-lidmaatschap. De EU heeft de collectieve plicht zijn veiligheid te vrijwaren van de schommelingen van externe actoren, en de voorwaarden te scheppen om de EU in staat te stellen zijn engagement in de snel veranderende geopolitieke omgeving vrij te bepalen.

EEN NIEUW VREDESCONTRACT VOOR EUROPA

Nu het aantal conflicten in de wereld toeneemt, ook in het Europese nabuurschap, moet de EU samenwerken met internationale partners om vrede te stichten en het risico op conflicten te verminderen. We kiezen voor een transformationele aanpak om de onderliggende oorzaken van conflicten aan te pakken door civiele conflictpreventie, bemiddeling en verzoening te versterken, en in te zetten op crisisbeheer over de grenzen heen, met inbegrip van vredesopbouw, vredeshandhaving en vredesafdwinging.

De verwevenheid van klimaat en veiligheid gaat verder dan de stabiliteit van de EU zelf. Klimaat- en milieu-initiatieven en inspanningen om de politieke, sociale en economische participatie van vrouwen te versterken zijn essentieel om vrede en veiligheid tot stand te brengen door middel van ontwikkeling. De financiering hiervan moet gelijke tred houden met de stijging van militaire uitgaven.

Militaire interventies mogen enkel een laatste redmiddel zijn. Ze moeten gebaseerd zijn op politieke strategieën voor de lange termijn, in overeenstemming zijn met het internationaal recht en onderworpen zijn aan de relevante parlementaire goedkeuring en controle. We steunen de ontwikkeling van een Europese veiligheidsunie binnen de bestaande structuren op basis van deze principes.

Wat het conflict in het Midden-Oosten betreft, zullen we erop aandringen dat de EU de politieke onderhandelingen hervat met het oog op een tweestatenoplossing op basis van veilige en overeengekomen grenzen. Duurzame vrede in de regio is alleen mogelijk op basis van onderhandelde oplossingen die het bestaansrecht van zowel Israël als Palestina als democratische en soevereine staten respecteren, en het recht van het Palestijnse volk op een eigen thuis erkennen. We eisen volledige verantwoordingsplicht door middel van onafhankelijke onderzoeken naar alle mogelijke schendingen van het internationaal recht door alle partijen. We roepen de EU en zijn lidstaten op om het werk van het Internationaal Strafhof en het Internationaal Gerechtshof te steunen.

Cyprus lijdt nog steeds onder de militaire bezetting na de Turkse invasie van 1974. De geografische scheiding van Cyprioten op basis van etnische afkomst en religie schendt de Europese fundamentele vrijheden en mensenrechten. We roepen op tot hervatting van de gesprekken over een oplossing voor de Cyprus-kwestie onder toezicht van de VN.

EEN EUROPESE VEILIGHEIDSUNIE

Omdat geen enkel land veiligheidsbedreigingen alleen het hoofd kan bieden, moet de EU een veiligheidsunie ontwikkelen waarin menselijke veiligheid en de behoeften van mensen centraal staan. Deze aanpak is essentieel om mensenrechten te beschermen, conflicten te voorkomen en vrede op te bouwen en te behouden.

Veiligheid gaat niet alleen over defensie. Veiligheid gaat over een sterk maatschappelijk middenveld, een wereldwijde rechtvaardige transitie en preventieve langetermijnstrategieën. We moeten ons niet alleen richten op de korte termijn, conventionele conflicten en staten, maar ook op de lange termijn, hybride dreigingen, en het maatschappelijk middenveld. We pleiten voor een sterke Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) die als transnationale diplomatieke dienst van de EU straffeloosheid bestrijdt en verzoening en duurzame vrede opbouwt.

Binnen de Europese Unie eisen we een geloofwaardig beleid van solidariteit en wederzijdse bijstand overeenkomstig artikel 42, lid 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Dit betekent dat er moet worden samengewerkt op het gebied van militaire capaciteiten en dat er synergieën moeten worden gecreëerd, bijvoorbeeld door interoperabiliteit te bevorderen en aankoop-, onderhouds- en bevoorradingssystemen te coördineren. De toenemende dreiging van desinformatie en inmenging in soevereine democratieën moet worden aangepakt door middel van inspanningen op het gebied van cyberbeveiliging.

Niet langer afhankelijk zijn van autoritaire regimes

We mogen niet dezelfde fouten maken uit het verleden. De Europese Unie en zijn leden zijn te lang zelfgenoegzaam geweest over hun economische afhankelijkheid van autoritaire regimes. Gesust met fossiele brandstoffen, negeerde de EU het toenemende autoritarisme van Poetin, de mensenrechtenschendingen en de bedreiging die zijn regime vormde voor de internationale veiligheid. Wij Groenen zorgen ervoor dat Europa niet opnieuw dezelfde fout maakt bij andere oorlogszuchtige regimes over de hele wereld.

We erkennen de dreiging van China ten opzichte van Taiwan, die de internationale vrede en veiligheid in gevaar brengt. We pleiten voor een actief, helder en eensgezind EU-beleid ten aanzien van China. De EU moet een robuust mensenrechtenbeleid implementeren dat de risico's van onze toeleveringsketens vermindert en onze zelfvoorziening vergroot in een wereld met toenemende klimaatinstabiliteit en politieke spanningen. en tegelijkertijd erkent dat onderlinge afhankelijkheid een sleutelfactor is voor een vreedzaam internationaal systeem en een wereldwijde rechtvaardige transitie.

VECHTEN VOOR WERELDWIJDE MENSENRECHTEN

Een georganiseerd maatschappelijk middenveld is cruciaal om mensenrechten, democratie en zelfbeschikking te beschermen, en corruptie en discriminatie te bestrijden. Deze maatschappelijke organisaties zijn de natuurlijke bondgenoten van de EU die de wereld ten goede kunnen veranderen. Mensenrechten worden wereldwijd te vaak geschonden. Milieuactivisten, onderzoeksjournalisten, vrouwen, leden van de LGBTQIA+-gemeenschap, verdedigers van land- en inheemse rechten, vakbondsleden en progressieve politici over de hele wereld worden het slachtoffer van lastercampagnes, bedreigd, gevangengezet op basis van valse beschuldigingen of, in het ergste geval, vermoord.

Als Groenen zullen we de EU-richtlijnen inzake mensenrechtenverdedigers volledig ten uitvoer leggen en de toegang tot visa vergemakkelijken. We willen dat de EU meer steun biedt aan het maatschappelijk middenveld in het algemeen, bijvoorbeeld door middel van duurzame financiering.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Een einde maken aan transnationale onderdrukking door autoritaire regimes moet een prioriteit zijn voor de bescherming van de mensenrechten.

GEEN VREDE ZONDER VROUWEN: VOOR EEN FEMINISTISCH BUITENLANDBELEID

Vrouwen en gemarginaliseerde groepen hebben nog steeds beperkte toegang tot macht over de hele wereld. Een feministisch buitenlandbeleid zal gendergelijkheid en menselijke veiligheid centraal stellen in ons buitenland- en veiligheidsbeleid. Samenlevingen zullen vreedzamer en welvarender zijn wanneer iedereen een gelijkwaardige rol speelt in het politieke, sociale en economische leven.

Als Groenen dringen we aan op een feministisch buitenlandbeleid op EU-niveau dat intersectionele strategieën implementeert. We moeten zorgen voor politieke en burgerparticipatie van meisjes, vrouwen en gemarginaliseerde groepen, en voor inclusief kwaliteitsonderwijs voor meisjes en jonge vrouwen. We moeten de economische empowerment van meisjes, vrouwen en gemarginaliseerde groepen bevorderen als een belangrijke doelstelling van het buitenlandbeleid. Dit omvat de oprichting van een fonds om lokale feministische organisaties te ondersteunen.

GEEN WAPENUITVOER NAAR DICTATORS EN AUTORITAIRE REGIMES

De wereldwijde wapenuitgaven zijn sinds 2015 elk jaar gestegen en hoger dan ooit. We pleiten voor nucleaire en conventionele wapenbeheersing en ontwapening, inclusief een verbod op autonome dodelijke wapens en steun voor het Verdrag inzake het verbod op kernwapens en de non-proliferatie van kernwapens. We pleiten voor de implementatie van het Verdrag inzake chemische wapens. We roepen op tot een wapenuitvoerbeleid op EU-niveau dat wapenexport naar autoritaire regimes, dictaturen en mensenrechtenschenders verbiedt, en tegelijkertijd landen steunt die zichzelf verdedigen tegen agressors. Er moeten uitgebreide controlemechanismen worden ingevoerd voor wapenuitvoer naar alle partners.

RECHTVAARDIGHEID EN ONTWIKKELING VIA DE GLOBAL GREEN DEAL

De Europese Unie moet zijn invloed, macht en middelen aanwenden om wereldwijde rechtvaardigheid tot stand te brengen en een Global Green Deal mogelijk te maken. De toenemende klimaatcrisis ondermijnt vrede en welvaart over de hele wereld. De toekomst van het klimaat hangt af van de vraag of elk land ter wereld actie onderneemt en stopt met het gebruik van fossiele brandstoffen.

Eeuwenlang hebben we het mondiale Zuiden uitgebuit, ontwikkeling belemmerd door economische structuren op te leggen en mensen, land en hulpbronnen uit te buiten. Mondiale rechtvaardigheid, in daden en niet alleen in woorden, is niet alleen een ethische verantwoordelijkheid maar ook een geopolitieke noodzaak.

Wij stellen een combinatie voor van internationale partnerschappen en handelshervormingen met internationale samenwerking op voet van gelijkheid en humanitaire initiatieven. Dit is gebaseerd op ons engagement voor wereldwijde rechtvaardigheid en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, en ons bewustzijn van de hardnekkige nalatenschap van het kolonialisme.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN ERKENNEN VIA KLIMAATDIPLOMATIE

Klimaatdiplomatie moet centraal staan in de betrekkingen van de EU met zijn mondiale partners. De EU moet erkennen dat Europese landen een rol hebben gespeeld bij het plaatsen van het mondiale Zuiden in de frontlinie van de klimaatcrisis. Zoals bepaald in de Overeenkomst van Parijs moet de EU zijn verplichtingen nakomen om internationale klimaatfinanciering te verstrekken voor mitigatie en aanpassing overeenkomstig zijn billijke aandeel, en meerjarige toezeggingen doen aan het nieuwe verlies- en schadefonds. De EU kan het voortouw nemen door ambitieuze klimaatcoalities te vormen

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

voor investeringen en sectorale en technologische prioriteiten voor het koolstofarm maken van de economie.

We streven naar beleidssamenhang van alle interne beleidslijnen, zodat hun mondiale implicaties worden weerspiegeld. Er moet daarnaast een wetgevende controle plaatsvinden van de manier waarop deze beleidslijnen bijdragen aan het bereiken van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen en voorkomen dat derde landen negatieve gevolgen ondervinden bij het verwezenlijken van deze doelen. Als Groenen gaan we verder dan het do-no-harm-principe. We gebruiken alle beschikbare instrumenten om samen met partners het leven van mensen te verbeteren en op te treden tegen de klimaatcrisis, het verlies aan biodiversiteit en de achteruitgang van het milieu. We blijven ons inzetten voor de internationale erkenning van ecocide als een misdrijf.

GREEN DEAL-PARTNERSCHAPPEN VOOR MONDIALE RECHTVAARDIGHEID

We willen dat de EU Green Deal-partnerschappen aangaat met landen, regio's en actoren uit het maatschappelijk middenveld om de noodzakelijke Global Green Deal te ondersteunen met investeringen, toegang tot technologie en expertise. We willen dat de EU de technologische ontwikkeling en economische kaders van de koolstofarme wereld vormgeeft en deelt, onder andere door de overdracht van technologie naar het mondiale Zuiden te vergemakkelijken.

Initiatieven zoals de Global Gateway en Just Energy Transition Partnerships (JETPs) moeten belangrijke instrumenten worden om samen met partners en regio's groene en veerkrachtige ontwikkelingsmogelijkheden te creëren. De EU moet ernaar streven om wereldwijd evenveel investeringen in de groene transitie vrij te maken als er in de EU worden uitgegeven.

VOOR DE RECHTVAARDIGHEID VAN GRONDSTOFFEN, TEGEN EXTRACTIVISME

Landen van over de hele wereld moeten baat hebben bij de groene overgang, zodat het geen race wordt die het mondiale Zuiden uitsluit. Tegelijkertijd kan de onmiddellijke behoefte van de EU aan metalen en andere grondstoffen niet worden bevredigd zonder toegang tot nieuwe materialen. De EU moet daarom zijn overgang naar een volledig circulaire economie versnellen om materialen zo lang mogelijk te kunnen hergebruiken en ambitieuze doelstellingen voor grondstofreductie te halen. Bovendien moet de EU landen die rijk zijn aan grondstoffen in staat stellen deze te winnen, verwerken en recyclen en daarbij prioriteit te geven aan een "people and planet"-benadering die de rechten van gemeenschappen beschermt, met name die van inheemse volkeren, de natuur en de biodiversiteit.

Het mondiale Zuiden moet worden gesteund, zodat de winning onder dezelfde voorwaarden kan plaatsvinden als binnen de EU. De behoefte van de EU aan grondstoffen mag bestaande ongelijkheden en onrechtvaardigheden op het gebied van klimaat en milieu niet verder vergroten. Onze efficiëntiebenadering, ondersteund door reductie- en recyclingdoelstellingen binnen de EU, zal de enorme impact van de wereldwijde mijnbouwsector op het gebied van mensenrechtenschendingen, milieuvernietiging en klimaat helpen minimaliseren.

Een rechtvaardige omgang met grondstoffen houdt ook in dat we stoppen met ons afval te dumpen in de landen van het mondiale Zuiden. Daarom is het belangrijk om op EU-niveau duidelijke eindeafvalcriteria vast te stellen, bijvoorbeeld voor plastic en textiel, om te voorkomen dat afval wordt geclassificeerd als een tweedehandsproduct. Deze stap zal ook de ontwikkeling van recyclingactiviteiten, -vaardigheden en -capaciteiten in de EU stimuleren. We vragen om een collectieve inkoopstrategie en samenwerking met betrekking tot zeldzame aardmetalen. Het gebruik van dergelijke elementen moet prioriteit krijgen voor de industrieën die het meest relevant zijn voor de ecologische transitie.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

DEKOLONISATIE, NU!

De nalatenschap van het koloniale tijdperk weegt nog steeds zwaar op de relaties tussen bepaalde Europese landen en hun voormalige koloniën. Dit komt tot uiting in de ongelijke mondiale verdeling van rijkdom, de voortdurende economische afhankelijkheid en onrechtvaardige economische structuren, en het gebrek aan vertegenwoordiging in onze instellingen en wereldwijd. We willen dat de EU zijn historische verantwoordelijkheid opneemt die voortvloeit uit de misdaden van het kolonialisme en de nalatenschap daarvan.

We roepen op tot een diepgaande, alomvattende en inclusieve herziening van Europa's koloniale nalatenschap om te zorgen voor herstel, materieel of symbolisch, en om verantwoording af te leggen voor misdaden uit het verleden. We steunen de oproep tot teruggave van culturele artefacten. We willen nadelige clausules in handelsovereenkomsten corrigeren en aandringen op hervormingen bij ontwikkelingsbanken. De EU en zijn lidstaten moeten zich inzetten voor een gezonde schuldsanering en schuldverlichting voor zwaar aangetaste landen. Officiële ontwikkelingshulp moet worden toegewezen in overleg met partners en het maatschappelijk middenveld, met name op lokaal niveau, en er moet aan de lokale behoeften worden voldaan. We moeten een einde maken aan de postkoloniale houding, wat wil zeggen dat de EU bij extern optreden de Europese belangen of die van Europese bedrijven niet boven die van zijn partners mag stellen.

VAN ONTWIKKELINGSHULP NAAR EEN WERELDWIJDE RECHTVAARDIGE OVERGANG

Europa moet de officiële ontwikkelingshulp, zoals gedefinieerd door de OESO, verhogen tot ten minste 0,7% van het bruto nationaal inkomen van de lidstaten. De internationale samenwerking en het ontwikkelingsbeleid moeten worden geleid vanuit een dekoloniaal en anti-racistisch perspectief.

Op basis van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen willen we lokaal geleide duurzame initiatieven beter coördineren en de financiering voor het maatschappelijk middenveld aan de basis verhogen, overeenkomstig de DAC-aanbeveling van de OESO, om dubbel werk en verspilling van middelen te voorkomen. We zullen een gedetailleerde aanpak volgen om de EU-begroting voor internationale samenwerking nauwkeurig te onderzoeken en af te stemmen op de Agenda 2030. Hierbij moet de nadruk worden gelegd op mondiale rechtvaardigheid, de aanpak van ongelijkheden, de garantie dat het grootste deel van de officiële ontwikkelingshulp naar prioritaire behoeften gaat zoals openbare diensten en sociale basisvoorzieningen, en transparantie voor de betrokkenheid van de particuliere sector. De EU moet het Multi-stakeholdersplatform voor Duurzame Ontwikkelingsdoelen opnieuw bijeenroepen.

We willen lokale kennis en initiatieven bevorderen om de ontwikkeling van economische cycli en sociale zekerheidssystemen te ondersteunen. Daartoe willen we de bestaande Europese ontwikkelingssamenwerking verder ontwikkelen samen met onze partners. We weigeren internationale hulp en bijstand te koppelen aan migratieovereenkomsten. De integriteit van de ontwikkelingssamenwerking moet worden gehandhaafd en nauwlettend worden gecontroleerd.

EEN EINDE MAKEN AAN DE HONGER IN DE WERELD: VOEDSEL-OEVEREINITEIT VOOR IEDEREEN

De meervoudige crisissen van onze tijd, in de eerste plaats de klimaatcrisis, stellen de voedselzekerheid wereldwijd voor existentiële uitdagingen. Om een einde te maken aan de honger wereldwijd moet de EU werken aan een duurzaam en veerkrachtig voedselsysteem en de implementatie van het recht op voedsel bevorderen. De EU moet prioriteit geven aan agro-ecologische benaderingen en het eigen voedsel- en handelsbeleid afstemmen op de beginselen van mondiale voedselsoevereiniteit en klimaatvriendelijke landbouw.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

WERELDWIJDE RECHTVAARDIGHEID ONDERSTEUNEN MET DUURZAME HANDEL

Het huidige model van de meeste vrijhandelsovereenkomsten van de EU, zoals EU-Mercosur, is vooral gunstig voor de agro-industrie en multinationals. De sociaaleconomische en duurzaamheidseffecten van handel worden onvoldoende aangepakt. Het handelsbeleid van de EU is onvoldoende afgestemd op de Green Deal. Als Groenen geloven we in een mondiaal handelssysteem dat gebaseerd is op rechtvaardigheid, de globalisering ten goede komt en het menselijk welzijn centraal stelt. We geloven in de hervorming van het handelsbeleid van de EU in de richting van duurzame ontwikkeling en een betere bescherming van de mensenrechten. De EU zou alleen nieuwe handelsovereenkomsten mogen sluiten met landen die de Overeenkomst van Parijs toepassen.

Onze groene partnerschappen en het nieuwe EU-tariefsysteem voor koolstof (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) kunnen eerlijke concurrentie creëren door van decarbonisatie en milieubescherming een gezamenlijke inspanning te maken. Wil het CBAM doeltreffend en eerlijk zijn, dan moet het worden aangevuld met hogere EU-uitgaven voor klimaatmaatregelen in lage-inkomenslanden.

We hebben met succes een wetgeving ingevoerd en bevorderd op het gebied van zorgplicht, ontbossing en toeleveringsketens zonder dwangarbeid, waarmee normen zijn vastgesteld voor import in de EU. Alle multinationals die in de EU actief zijn, moeten verantwoordelijk worden gehouden voor het naleven van deze normen en moeten hun eerlijke deel van de belastingen binnen en buiten de EU betalen. We gaan door met het bijwerken van de richtlijn inzake publieke aanbestedingen en het invoeren van een nieuwe richtlijn inzake oneerlijke handelspraktijken voor de textielsector.

We pleiten voor een nieuw evenwicht in het mondiale systeem van intellectuele eigendomsrechten om ervoor te zorgen dat het mondiale Zuiden toegang krijgt tot belangrijke technologieën, onder andere voor gezondheid en het koolstofarm maken van de planeet. Als Groenen zullen we aandringen op verdere hervormingen van de Wereldhandelsorganisatie om een wereldwijde rechtvaardige transitie te ondersteunen.

HANDELSONDEREENKOMSTEN HERVORMEN OM SOCIALE RECHTEN, HET MILIEU EN HET KLIMAAT TE BESCHERMEN

Als Groenen dringen we aan op betere bilaterale handels- en investeringsovereenkomsten met bindende en sanctioneerbare duurzaamheidsbepalingen. Met name de Overeenkomst van Parijs, het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, de Duurzame Ontwikkelingsdoelen en de kernverdragen van de IAO moeten essentiële onderdelen van onze handelsovereenkomsten worden. Ze moeten horizontaal worden verankerd in alle hoofdstukken van handelsovereenkomsten, van grondstoffen en landbouw tot inkoop.

Effectbeoordelingen voor handelsovereenkomsten moeten ook mensenrechten, gender, biodiversiteit en dierenwelzijn omvatten. Het voorzorgsbeginsel moet volledig worden gerespecteerd en de normen van de Internationale Arbeidsorganisatie moeten volledig worden toegepast. We moeten de democratische legitimiteit en de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld en de vakbonden waarborgen door middel van verbintenissen voorafgaand aan de ratificatie, een stemming van het Europees Parlement over het mandaat en volledige transparantie.

We vechten om een einde te maken aan de bescherming van investeringen in fossiele brandstoffen en in plaats daarvan duurzame investeringen te stimuleren. Het besluit om uit het klimaatvernietigende Verdrag inzake het Energiehandvest te stappen vormt een groot succes. Alle investeringsovereenkomsten moeten het recht op regulering volledig respecteren. We willen mechanismen voor geschillenbeslechting tussen investeerders en staten afschaffen en vervangen door een multilateraal systeem van investeringsrechtbanken.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

Handelsregels mogen klimaatmaatregelen niet in de weg staan en ons vermogen om sociaal en milieubeleid te voeren niet beperken. Integendeel, handel moet deel uitmaken van onze inspanningen om emissies te beperken, over te schakelen op netto-nul-technologieën en een einde te maken aan ecologische achteruitgang. De handel in duurzame goederen en diensten moet worden vergemakkelijkt, zodat ze goedkoper worden en op grote schaal beschikbaar worden. Elk product dat te gevaarlijk is voor gebruik in de EU is ook te gevaarlijk voor gebruik in andere landen. Goederen die niet in de EU verkocht mogen worden, mogen niet naar derde landen worden geëxporteerd.

We willen voedselsoevereiniteit bevorderen en prioriteit geven aan lokale en regionale voedselvoorzieningsketens. Handelsovereenkomsten mogen ecologisch waardevolle lokale of regionale productieomgevingen niet verstoren of ondermijnen. EU-burgers hebben het recht om te verwachten dat alle geïmporteerde voedselproducten voldoen aan internationale en EU-regels, zoals fytosanitaire vereisten, regels met betrekking tot antibiotica en normen voor dierenwelzijn.

Vrije handel moet gepaard gaan met maatregelen om milieuschadelijke subsidies te beperken, waaronder die voor fossiele brandstoffen. Handelsovereenkomsten moeten maatregelen bevatten om fossiele brandstoffen en andere milieuschadelijke subsidies geleidelijk af te schaffen.

EERLIJKE HANDEL VOOR IEDEREEN

Als Groenen dringen we aan op strategieën om fairtrade-principes te integreren in de belangrijkste EU-beleidslijnen met betrekking tot productie, consumptie en handel, door leefbare inkomens en lonen te bevorderen, inclusieve besluitvorming te stimuleren waarbij kleine boeren, ambachtsslieden en arbeiders worden betrokken, en maatregelen te ondersteunen om het gebruik van pesticiden in derde landen te verminderen. We eisen dat bedrijven duurzame inkooppraktijken toepassen en hun bedrijfsmodellen zodanig aanpassen dat economisch succes wordt losgekoppeld van uitbuiting in toeleveringsketens, onder andere door het bevorderen van missiegerichte bedrijfsmodellen.

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024

DE EUROPESE GROENEN – VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR 2024